

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, GRUODIS — DECEMBER 23, 1988

Nr. 250

„LKB Kronika“, Nr. 77.

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Pagarba Bažnyčios ir Tautos didvyriams

Būtina įsisąmoninti, kad Lietuvos krašto žmogus, mūsų tautietis ir bendrakiemis (kai kurių net amžininkas), pagaliau mūsų dvasinis vadovas arkivyskupas Jurgis Matulaitis gali būti mūsų visų reikalų užtarėju prie Viešpaties sosto. Arkivyskupo J. Matulaučio gyvenimas ir veikla — įrodymas, kad ir šiais sunkiais valdiško ateizmo laikais, įmanoma ir būtina išlikti ištikimais Kristaus Bažnyčiai, Jo skelbtai Evangelijai. Jeigu norime statyti, o ne griauti, privalome palaimintojo arkivyskupo J. Matulaučio pavyzdžiu sudėti žvakę ant Viešpaties altoriaus, o ne smilkti nuodėgulių pasaulietiškoje posėdžių salėje.

1988 m. vasario 5 d. Rudaminos bažnyčioje įvyko kun. J. Zdebskio antrųjų mirties metinių minėjimas. Dalyvavo vysk. Julijonas Steponavičius, nemažai a.a. kun. J. Zdebskio bendraminčių iš kunigų ir pasauliečių tarpo, ir žinoma kaip kiekvieno tokio atveju, būrys stebėtojų iš bedieviškos valdžios pusės. Vysk. J. Steponavičius ir kunigai pamokslininkai iš naujo pažvelgė į daugelį tų problemų ir uždavinių, kurie visada rūpėjo a.a. kun. J. Zdebskiui.

Tai — kaip ir šiais nepalankiais tikėjimui laikais išlikti pilnai ištikimais Kristaus palikimui Bažnyčiai. Jo skelbtai Evangelijai, tautos dora, heroiška meilė artimui ir kt. Pagal juos kun. J. Zdebskis rikiavo savo kaip žmogaus ir kunigo veiklą. Kun. J. Zdebskio pavyzdys — unikalus dabartinio katalikiško veikimo atvejis. Žavi jo sugebėjimas įvaldyti tokį platų altruistinės veiklos diapazoną. „... visur turi būti pastanga“, — dažnai kartodavo kunigas. „Pastanga ir konkretus meilės darbas — štai tas ženklas, pagal kurį bus atpažinti Kristaus mokiniai“. (Bus daugiau)

Solidarumo pareiškimas

Kūčių vakare

Vilnius. — LIC pranešimu, Kūčių vakarą visoje Lietuvoje 9 val. vakaro bus įjungtos švištos vienam pusvalandžiui ir namų languose išstatytos žvakės. Šiuo simboliu bus parodytas lietuvių — visos tautos solidarumas Lietuvos suverenitetui. Tai Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio simbolinis žygis. Šią žinią perdavė Sąjūdžio vykdomosios tarybos atstovas Metys Laurinkus.

Sąjūdis lapkričio mėnesį pravedė visoje Lietuvoje akciją, kad Aukščiausios Tarybos delegatai balsuotų už paruoštą naująją Lietuvos konstituciją, kuri pasisako už Lietuvos suverenumą. Kaip jau žinoma, delegatams nebuvo leista už tą konstituciją balsuoti, sulaužant parlamentines taisykles, o šiam demokratinei procedūrai pažeidimui vadovavo Aukščiausiosios Tarybos vadovybė.

Šiuo metu Sąjūdis didžiausią dėmesį kreipia, kad būtų į Sovietų Aukščiausiosios Tarybos suvažiavimą išrinkti Sąjūdžiui palankūs kandidatai ir visuomenė palaikytų Sąjūdžio programą, sako M. Laurinkus. Ši rinkiminė kompanija

Sugrįžo į Žemę

Maskva. — Du sovietų ir vienas prancūzų kosmonautai, kurie praleido 366 dienas erdvėje, sugrįžo į Žemę. Nusileidimas buvo atidėtas tris valandas, nes erdvėlaivyje buvo sugadęs kompiuteris. Vladimiras Titovas, Musa Manarovas ir prancūzas Jean Chretien nusileido su savo Sojuz TM-6 Sovietų Sąjungos centrinėje Azijoje. Tuoj buvo patikrinta astronautų sveikata. Jų fizinė ir psichologinė būklė, išbuvus tiek laiko besvorėje erdvėje, bus pastoviai tikrinama toliau. Prieš tai erdvėje išbuvus 326 dienas astronautas Romanenko prarado šiek tiek kalciumo savo kauluose.

Sveikinimas Vilkiui

Vilnius. — Jungtinis Baltiečių komitetas (JBANC) praneša, kad gauta ši informacija iš Vilniaus apie Lietuvos Helsinkio grupės veiklą.

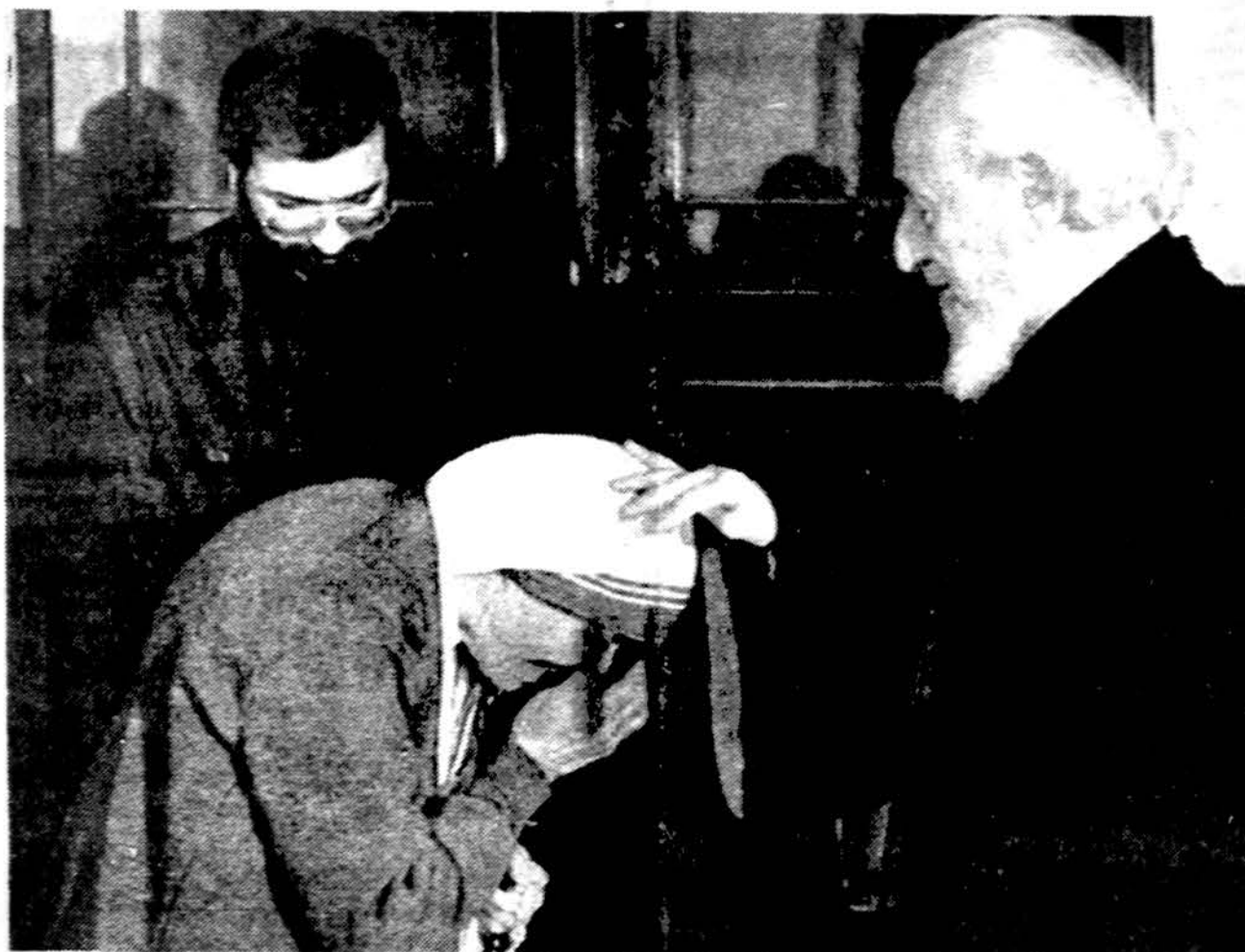
Lietuvos Iniciatyvinės Helsinkio susitarimams remti grupės

Dokumentas 54.

Lietuvai praradus 1940 m. birželio valstybingumą, lietuvių tautos vaikai niekada neprarado vilties savo valstybę atkurti, t.y. atstatyti Lietuvos Ketvirtąją respubliką. Pirmoji egzistavo nuo 1569 m. iki 1795 m.; antroji nuo 1918 m. iki 1940 m.; trečioji 1941 m. birželio 23 — rugpjūčio 5 dienomis.

1943 m. lapkričio, pagrindinių Lietuvos politinių partijų pastangomis, sunkiomis okupacinėmis sąlygomis, buvo sudarytas Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo komitetas. Mūsų tautai sunkiausiais (negando) metais komitetas visados telkė ir tebetelkia tautą, poeto žodžiais tariant: „Į vieną židinį sūnūs ir dukterys Tėvynės, į vienos meilės ir darnynmečio namus“.

Sveikindami Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo komitetą sukuriantį progą — 45 metai nuo komiteto susidarymo, išreiškiame viltį ir pageidavimą, kad

Motina Teresė aplankė nelaiminguosius. Armėnijos Ortodoksų Bažnyčios metropolitas Vazgen I Jerevane laimina Motiną Teresę iš Calcutos, Nobelio Taikos premijos laureatę, kuri Armėnijoje aplankė nuo žemės drebėjimo nukentėjusius žmones.

Sovietų grasinimai partizanams

Kabulas. — Afganistane esąs Sovietų generolas, kuris vadovauja rusų kariniams daliniams, formaliai išėjo afganų laisvės kovotojus: jei jie toliau užpulsinės sovietų kareivius ir jų įrengimus, tai sovietai jiems atsakys smurtiniais smūgiais ir be jokio pasigailėjimo.

Jis taip pat pasakė, kad emėsi kitų specialiųjų priemonių sustabdyti partizanų puolimus ir jų teroristinius veiksmus prieš sovietų kareivius. Šį pareiškimą perskaitė spaudai generolas Lev. B. Serebrovas, kuris yra kartu ir karinės žvalgybos viršininkas Afganistane. Praėjusią savaitę partizanai puolė sovietus du kartus. Sekmadienį generolas pasakė, kad buvo užmušti 10 rusų kareivių ir 11 sužeista, kai jų lėktuvas buvo nušautas dar nepakilus iš aerouosto Kabule. Trečiadienį 7 užsienio žurnalistai ir du afganų kareiviai buvo skeveldromis sužeisti nuo partizanų iššautos raketos.

Raketos Kabule

Generolas pasakė, kad raketos atskrenda iš Pakistano. Žurnalistai buvo tada nuvežti prie Pakistano sienos, kad jie pamatytų iš kur vyksta afganų komunistų užpuolimai. Pagal generolo pranešimą, 4 rusai, 1 prancūzas, 1 vokiečių ir 1 indas žurnalistas buvo sužeisti. Jis nepaaiškino, kokios karinės akcijos imsis sovietai prieš partizanus, o kai perskaitė pareiškimą, neatsakinėjo į žurnalistų klausimus.

komitetas ir toliau konsoliduotų po visą pasaulį užlaikytą lietuvių tautą ir vadovautų Nepriklausomos Lietuvos Respublikos atkūrimui.

Vilnius, 1988 m. lapkričio mėn. 20 d.

Pasirašo: Vytautas Bogušis, Eitanas Finkelšteinas, Balys Gajauskas, Gustavas Gudavičius, Gintautas Iešmantas, Mečislovas Jurevičius, Kazimieras Kryževičius, Edmundas Paulionis, Viktoras Petkus, Nijolė Sadūnaitė, Vytautas Skudis, Algirdas Statkevičius, Vytautas Vaičius, Tomas Venckla.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Lietuvos Helsinkio grupė prašo Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto visur ir visada kuo daugiau skelbti, kad Lietuvoje funkcionuojanti civilinė administracija ir dabar neleidžia eiti pareigų Vilniaus arkivyskupijos Apaštališkajam administratoriui vyskupui Julijonui Steponavičiui ir konstatuoja, kad vyskupas tebelaikomas tremtyje.

— Helsinkio komitetas Lietuvoje praneša, jog painformavo Tarptautinę Helsinkio federaciją ir užsienyje esančius Helsinkio grupės narius, kad nuo šių metų lapkričio 19 d. yra priimta šie nauji nariai: Balys Gajauskas, Kazimieras Kryževičius ir Nijolė Sadūnaitė.

— Washingtono NASA administracija pradėjo pasiruošimus kelionei į Marsą, kuri numatoma tik kito šimtmečio pradžioje.

— Vengrijoje komunistų vyriausybė pareiškė viešą nepasitenkinimą, kad visame krašte pradėjo organizuoti nepriklausomi partijai klubai ir organizacijos. Partijos vadas sako, kad teks įvesti suvaržymus, nes iš jų nepriklausomų susibūrimų gali susidaryti naujos partijos. Vengrijoje užtenka vienos partijos, pasakė Karoly Grosz, naujasis vadas.

— Austrijoje buvo atvykęs PLO vadas Arafatas ir čia su prezidentu ir kancleriu turėjo pasitarimus. Arafatas šiuo metu lanko įvairias valstybes dėkodamas už PLO palaikymą ir prašydamas padėti ateityje, kad būtų sukurta Palestinos valstybė. Austrijos žydai pareiškė savo laisvą protestą kancleriui Vranitzky, kad jis susitiko su Arafatu.

— Kanadoje pasitraukė trys anglų kalba kalbantys ministrai iš Quebeco provincijos vyriausybės, kadangi premjeras Robert Bourassas uždraudė kalbėti kita kalba ir leido tik prancūzų kalbą.

— Nebraskos aviacijos bazėje buvo labai sėkmingai atliktas uždavinys, kai du Boeing 707 lėktuvai, skridami 400 mylių per valandą, 27,000 pėdų aukštumoje, perpylė 10,000 svarų reikalingo kuro iš vieno lėktuvo į kitą per 17 minučių.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Nauji etikos nuostatai

Ne visi Kongreso nariai jų laikosi

Washingtonas. — Dešimt metų praėjo, kai Kongresas priėmė griežtą etikos kodą savo nariams finansiniais klausimais. Šiuo metu vienas po kito išskyla nesusipratimai su Kongreso nariais, kurie savaip interpretuoja savo finansinius reikalus.

Iš 535 narių 100-jame Kongrese, 20 buvo viešai apkaltinti nesilaikę etikos principų, pradedant dorovės klausimais ir baigiant surinktų aukų rinkimuose panaudojimu savo asmeniškiems reikalams. Taip pat kyšių ėmimu, nemokėjimu valstybinių mokesčių ar savo istaigos tarnautojų panaudojimu grynai asmeniškiems reikalams. Todėl išrinktasis prezidentas G. Bushas jau dabar pasisakė, kad reikia dar griežtesnio etikos įstatymo sau patiem, kad būtų atstatytas Kongreso prestižas balsuotojų akys. Etikos principų nesilaikymas paskutinių rinkimų metu pakenkė šešiams kongresmenams, kurie nebebuvo perrinkti į Atstovų rūmus.

Reikia naujo kodekso

Bushui jau pritarė Atstovų rūmų mažumos vadas Robert Mishel iš Illinois ir Senato daugumos vadas Robert Byrd iš W. Virginijos. Jie patarė nustatyti pajamų dydį už prakalbas bei kitas viešas kalbas, kurias bevažinėdami pasako gyventojams ir, kad iš naujo būtų peržiūrėtas kongresmenų ir senatorių laikymosi kodeksas.

Šeši asmenys, kurie buvo rasti

Žuvo 258 žmonės

Lockerbie. — Skotijoje su 258 žmonėmis nukrito Pan American lėktuvas, susprogęs ir užsidegęs ore. Buvo sunaikinta 40 namų, kelios mašinos ir benzino stotys. Lėktuvas skrido iš Frankfurtų į Londoną, o iš čia į New Yorką. Jame buvo daug studentų, grįžtančių Kaledų šventėms į namus, Jungtinių Tautų igaliojimo Namibijai, 15 igulos narių ir daug amerikiečių. Nesurasta nė vieno gyvo išlikusio žmogaus. Vėliau BBC radijas pranešė, jog jiems buvo paskambinta, kad šį lėktuvą susprogdino proiraniečių grupė atsikėrydama už nušautą lėktuvą, kuriame buvo daug vaikų. BBC pažymi, kad tai yra grynai teroristinis aktas, kurio išaiškinimas jau pradėtas.

— Pietų Korėjos vyriausybė pranešė, kad paleidžia 281 politinį kalinį dabar, o 2,015 bus paleisti prieš Kalėdas.

— Vienoje, Reuterio pranešimu, 43 kraštai pasirašė susitarimą bendrai kovai prieš narkotikus. Pagal tai, bus galima konfiskuoti banko sąskaitas ir išduoti narkotikų pirklis.

— Izraelio policija ir kariai sugriežtino taisykles užimtųjų žemių srityse. Kareiviai sužėdė gatvės 27 palestiniečius ir įvedė suvaržymus visiems gyventojams. Palestiniečiams draudžiama pasirodyti gatvėse.

— Stockholme nužudytojo premjero Olofo Palmes žmona išvaizdžiuotės atpažino žudiką, nes tuo metu ji buvo kartu su savo vyru, kai jis buvo nužudytas.

pažeidę įstatymus bei etikos kodeksą šiais metais, yra daug didesnis skaičius negu bet kada praityje vienerių metų laike. Daugiau nusikaltusių yra demokratų negu respublikonų, bet tai yra todėl, kad Kongrese iš viso yra daugiau demokratų.

Nusikaltimų sritys

Teisingumo departamentas užregistravo 19 tokių pažeidimų, kuriuos padarė Kongreso nariai arba jų istaigų tarnautojai 1987 m. Kai kuriems atvejams yra užvestos investigacijos bylos. Daugiausia nusizengimų yra padaryta šiose srityse:

Honorarai. Įstatymų leidėjai gali priimti iki 2,000 dol. iš korporacijų ir iš organizacijų už kalbas, straipsnius bei pasirodymus. Nuo 1984 iki 1987 m. Kongreso nariai uždirbo 9.8 mil. dol., dažnai už tai žadėdami padėti palankių įstatymų pravedimui korporacijoms. Iš tos sumos buvo sau pasilaikyta 8.1 mil. dol., o likučiai paauguti šalpai.

Kelionės. Kelionių pinigai šalia gaunamo honoraro neregiuojami. Kongresmenams, keliaujantiems užsienyje su savo šeimų nariais, kelionės apmokamos iš valstybės iždo.

Pašalinės pajamos. Įstatymų leidėjai gali turėti šėrus industrijoje ir panaudoti savo įtaką, kad būtų prekiaujama su tomis kompanijomis. Kai kurie yra investavę pinigus į komercinius objektus ir uždirba dideles sumas tik todėl, kad jie yra kongresmenai.

Politinės aukos. Surinktos sumos rinkimų metu gali būti pasilaikytos savo naudojimui, kai jos nesunaudojamos rinkiminė propagandai. Jei kas buvo išrinktas prieš 1980 m. ir dabar pasitraukia iš Kongreso, gali neišnaudotas sumas pervesti savo sąskaiton.

„Prasilenkė“ su nuostatais

Čia paminėtos sumos turi būti pažymėtos metiniame atsiskaityme su Mokesčių departamentu, tačiau kai kas su tuo reikalavimu prasilenkia. Spaudoje skelbiamos Kongreso narių pavardės, kurie prasilenkė su etikos kodo nuostatais ir yra apklausinėjami arba apkaltinti, arba jau nubauti: Fofa Sunia iš Samoa, Mario Biaggi iš New Yorko valstijos, Harold Ford iš Tennesy, Robert Garcia iš N.Y., Pat Swindall iš Ga., James Traficant iš Ohio, Bill Chappell iš Floridos, Jim McDade iš Pa., Austin Murphy iš Pa., Mary Oaker iš Ohio, Charlie Rose iš N.C., Richard Stallings iš Idaho, Fernans St. Germain iš R.I., Jim Wright, Atstovų rūmų speakeris, iš Texas, Jack Davis iš Ill., Joseph DioGuardi iš N.Y., Mac Sweeney iš Texas valstijos.

KALENDORIUS

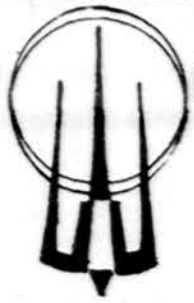
Gruodžio 23 d.: Jonas Kentietis. Viktorija, Mina, Veliuona, Vilbutas, Žibutė.

Gruodžio 24 d.: Kūčios. Adomas, Ieva, Jogaila, Minvydė, Adelė, Irmina, Girstautas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:15, leidžiasi 4:24. Temperatūra dieną 38 l., naktį 26 l.

SPORTO APŽVALGA

Su Kalėdų ir N. Metų proga ŠALFAS s-gos centro valdyba sveikina visus savo narius, vadovus, darbuotojus ir rėmėjus, linkėdama jiems visokeriopos sėkmės ir naujos ištvermės.

Ypatingi sveikinimai ir linkėjimai visiems sportininkams ir vadovams, kurie vakar nusileido Sydnejaus aerodrome.

Tegul šie metai baigiasi sėkmingomis III PLS žaidynėmis sportiškoje dvasioje, o naujieji prasideda nauju entuziazmu ir didžiulėmis viltimis Lietuvai ir jos bei išeivijos sportui.

ŠALFAS-gos centro v-ba

III PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNIŲ PROGRAMA 1988 GRUODŽIO 26-31

Sekmadienis, gruodžio 25 – dalyvių registracija Lietuvių namuose.

Pirmadienis, gruodžio 26 – dalyvių registracija Lietuvių namuose. III PLS žaidynių pradžios iškilmės Apollo Entertainment centre. Pirmosios žaidynių krepšinio rungtynės. Jaunimo susipažinimo vakaras.

Antradienis, gruodžio 27 – Lietuvių dienų pamaldos; po pamaldų eiseną ir Adelaidės Town Hall. Lietuvių dienų pradžios iškilmės; Krepšinis – Apollo Entertainment centre ir Forestville stadione. Tinklinis – Forestville stadione. Lauko tenisas – Col. Light West Tennis Club. Stalo tenisas – Stuart Table Tennis Club. Biliardas – Reephams Hotel.

Trečiadienis, gruodžio 28 – Krepšinis – Apollo Entertainment centre ir Forestville stadione. Tinklinis – Forestville stadione. Lauko tenisas – Col. Light West Tennis Club. Biliardas – Reephams Hotel.

Ketvirtadienis, gruodžio 29 – Krepšinis – Apollo Entertainment centre ir Forestville stadione. Tinklinis – Forestville stadione. Lauko tenisas – Col. Light West Tennis Club. Biliardas – Reephams Hotel.

Hotel. Plaukimas – Unley Memorial swimming pool. Golfas – Grange Golf Club. Jaunimo vakaras.

Pentadienis, gruodžio 30 – Krepšinis – Forestville stadione. Tinklinis – Forestville stadione. Lauko tenisas – Col. Light West Tennis Club. Golfas – Grange Golf Club. Tautinių šokių koncertas. Jaunimo vakaras.

Šeštadienis, gruodžio 31 – Krepšinis – Apollo Entertainment centre. Reprezentacinės krepšinio rungtynės. III PLS žaidynių pabaiga. Naujų Metų pokylis Regency Park College salėje.

Sekmadienis, sausio 1 – atsisveikinimo gegužinė.

SPORTININKAI JAU AUSTRALIJOJE!

Vakar ir užvakar Sydnejaus aerodrome nusileido lietuviai su daugiau negu 150 Š. Amerikos lietuvių sportininkų ir vadovų. Juos pasitiko pats Australijos sporto sąjungos ir III PLS žaidynių organizacinio komiteto pirm. Jurgis Jonavičius, kartu su Lietuvos sportininkų grupės vadovu, Lietuvos kūno kultūros ir sporto komiteto pirm. pavaduotoju Artūru Poviliūnu.

Lietuvos sportininkai po įtemptų ir nervus įtempiančių paskutinių savaičių, pagaliau, gruodžio 17 d. atkeliavo į Adelaidę. Jų kelionė, ne dėl jų kaltės, paskutiniu metu kabejo ore, bet, laimei, viskas susitvarkė, tik reikėjo išvykti 10 dienų anksčiau.

V.G.

SPORTAS, TAUTIŠKUMAS IR MES

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

„Jauno žmogaus asmeniškas idealizmas, paremtas jo sveikata ir jaunyste ir jo laimėjimų triumfas per sportą tarnauja tautiniam sąmoningumui išlaikyti ir tautinei reprezentacijai“, kalbėjo Valdas Adamkus, svečias iš Chicago, pakviestas į specialaus lietuviams sportininkams globooti komiteto,

REMIA IŠVYKĄ

Sportininkai jau Australijoje, tačiau parama jiems vis dar reikalinga ir laukiama. Ją galima sūsti šiuo adresu: III PLS žaidynių lėšų telkimo komitetas, c/o Romas Puodžiūnas, 2815 W. 86th Pl., Chicago, IL 60652. Auką galima nusiųsti nuo pajamų mokestio.

Su aukomis ateina ir malonių laišku. Sportininkų ypatinga padėka priklauso JAV Lietuvių Bendruomenėi už 500 dol., dr. L. ir I. Kriaučiūnams – 250 dol., S. Vilinskui – 100 dol. ir po 50 dol. aukojusiems – T. Mankus, Assoc. LTD, I. ir A. Drauge, liams, O. Navasaitienėi, dr. L. Griniutei, E. Barškietienei, K. Eidukui. O Kanados Prisikėlimo parapijos kooperatyvas Toronto paskyrė 245.81 dol.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams, o ypač tiems, kurie lietuviškos veiklos pasireiškimus remia iš kuklių savo išteklų. Čia spausdiname vieno tokio pensininko laiškelį – Kazys Gasiūnas iš York, PA, atsiųsdamas 25 dol. auką rašo: „Esu pergyvenęs sunkias vėžio operacijas ir jau esu 87 metų. Gyvenu ant nuomos. Bet savo tautos jaunimui, tokiems gražiems tikslams, skiriu šią kuklią auką“.

Ačiū! Išvykos lėšų telkimo komitetas

surodžą banketą.

Šeštadienį, gruodžio 10 d. vakare, nežūrint siaučiančios sniego pūgos, į Clevelando Lietuvių namus susirinko gražus būrys svečių materialiniai ir moraliniai pareiškė kalbėtojas. „Darykime viską, kas yra protingai įmanoma. Nepasiduokime jausmams, nes tik ten esantieji turi spręsti, kokia pagalba jiems reikalinga. Kreipkime dėmesį į asmenybės ugdymą. Tautinis išlikimas, priklausau nuo kiekvieno iš mūsų“.

Ilgai ir karštai publika plojo svečiams, o komiteto narė Ona Jokūbaitienė gelėms apdovanojo prelegentą, sportininkus ir vadovus. Po trumpų klausimų iš publikos man teko malonumas su garbinguoju svečiu atskirai pasikalbėti, nes nenorėjau paliešti vakaro temos neliečiančius klausimus.

Paklaustas, ar jis jaučia vieningumą Lietuvos siekiuose, atsakė teigiamai, bet pridūrė, kad sąjūdžio ir Laisvės lygos keliai ir metodai ir galutinai tikslą esą skirtingi: „vienai – praktiškai realistai, kiti – idealistai, kurie atmeta realybę“. Sąjūdis vertina gyvenimą pagal dienos galimybes, o lyga norinti greito, neatidėliojamo sprendimo. Valdo Adamkaus nuomone, nors metodai ir skiriasi, bet esąs padarytas reikšmingas žingsnis. Sąjūdis elgiasi teisingai, kviesdamas Laisvės lygos atstovus diskusijoms, sprendžiant gyvybinius tautos reikalus. Paklaustas, kodėl Amerikoje visiškai tylia iš Baltųjų rūmų pusės Pabaltijo tautų reikalui, Gorbaciovui netikėtai nutraukus savo vizitą dėl Armėnijos ištikusios baisaus žemės drebėjimo katastrofos, jis konstatavo, kad tarptautinėje plotmėje tų tautų klausimas nesąs reikšmingas, „todėl laisvę turės pati tauta išsikvoti“.

Tokiai jo minčiai pilnai pritarė, nes visi matome, kad mūsų memorandumai, laiškai ar telegramos, neduoda jokių rezultatų. Užsiminus apie nepaprastai drąsų Estijos pasiūlymą, į save atkreipusį viso pasaulio dėmesį, ir mūsų jausmus, matant Lietuvą atsiliekant, svečias palingavo galva. Tokio balsavimo, kaip Estijoje, nebuvę praversta, todėl ir demonstrantai gatvėse šaukė, kad aukščiausioji Lietuvos taryba neatstovaujanti tautai. To išdavoje per septynis dienas buvo surinkta vienas milijonas atsuoni šimtai tūkstančių parašų, įrodančių tikrą tautos valią. Paklausiau, kodėl Lietuvos taryba taip pasielgusi: ar iš baimės ar iš nenoro prarasti komunistinės santvarkos

pradėjo šūkauti, idėmiai sekama žaidynes. Vingio parke įvykusioje istoriškoje demonstracijoje sportininkai palaikė tvarką beveik dviejų simtų tūkstančių asmenų minioje. Spalio trečią dieną sportininkai su savo tautišku išėjimu į viešumą, susirikiavę už lietuviškos trispalvės. Spalio mėn. seimo atstovų tarpe buvo ir sportininkų, jų tarpe Arvydas Juozaitis, kuris pareiškė, kad „sportininkų išipareigojimas Lietuvai yra neatšaukiamas“. Šiomis dienomis sporto vadovai tariasi dėl Lietuvos olimpinio komiteto atstatymo. Forumas, nutaręs, kad, jei tarptautinis olimpiados komitetas Lietuvos nepriims, visi sportininkai vis vien prie savo uniformų dėvės tautines spalvas. Toliau Valdas Adamkus dar priminė, kaip Lietuvos sportininkai veržiasi pasireikšti už Lietuvos ribų, kad net buruotojai planuoja trimis jachtomis atplaukti iš Klaipėdos uosto į New Yorką.

Gedimino aikštėje prie Adamkaus prisiartinęs Jonas Kalanta, susideginusio Romo Kalantos brolio, prašydamas jo pagalbos išvykime į Australijos lietuvių sporto žaidynes.

Praėjus dviem mėnesiams po Vingio parko demonstracijos, Rasų kapinėse prie Basanavičiaus kapo Vėlinių proga buvusios jaudinančios iškilmės. „Tauta gyva“, baigdamas savo kalbą, jausmingai pareiškė kalbėtojas. „Darykime viską, kas yra protingai įmanoma. Nepasiduokime jausmams, nes tik ten esantieji turi spręsti, kokia pagalba jiems reikalinga. Kreipkime dėmesį į asmenybės ugdymą. Tautinis išlikimas, priklausau nuo kiekvieno iš mūsų“.

Ilgai ir karštai publika plojo svečiams, o komiteto narė Ona Jokūbaitienė gelėms apdovanojo prelegentą, sportininkus ir vadovus. Po trumpų klausimų iš publikos man teko malonumas su garbinguoju svečiu atskirai pasikalbėti, nes nenorėjau paliešti vakaro temos neliečiančius klausimus.

Paklaustas, ar jis jaučia vieningumą Lietuvos siekiuose, atsakė teigiamai, bet pridūrė, kad sąjūdžio ir Laisvės lygos keliai ir metodai ir galutinai tikslą esą skirtingi: „vienai – praktiškai realistai, kiti – idealistai, kurie atmeta realybę“. Sąjūdis vertina gyvenimą pagal dienos galimybes, o lyga norinti greito, neatidėliojamo sprendimo. Valdo Adamkaus nuomone, nors metodai ir skiriasi, bet esąs padarytas reikšmingas žingsnis. Sąjūdis elgiasi teisingai, kviesdamas Laisvės lygos atstovus diskusijoms, sprendžiant gyvybinius tautos reikalus. Paklaustas, kodėl Amerikoje visiškai tylia iš Baltųjų rūmų pusės Pabaltijo tautų reikalui, Gorbaciovui netikėtai nutraukus savo vizitą dėl Armėnijos ištikusios baisaus žemės drebėjimo katastrofos, jis konstatavo, kad tarptautinėje plotmėje tų tautų klausimas nesąs reikšmingas, „todėl laisvę turės pati tauta išsikvoti“.

Tokiai jo minčiai pilnai pritarė, nes visi matome, kad mūsų memorandumai, laiškai ar telegramos, neduoda jokių rezultatų. Užsiminus apie nepaprastai drąsų Estijos pasiūlymą, į save atkreipusį viso pasaulio dėmesį, ir mūsų jausmus, matant Lietuvą atsiliekant, svečias palingavo galva. Tokio balsavimo, kaip Estijoje, nebuvę praversta, todėl ir demonstrantai gatvėse šaukė, kad aukščiausioji Lietuvos taryba neatstovaujanti tautai. To išdavoje per septynis dienas buvo surinkta vienas milijonas atsuoni šimtai tūkstančių parašų, įrodančių tikrą tautos valią. Paklausiau, kodėl Lietuvos taryba taip pasielgusi: ar iš baimės ar iš nenoro prarasti komunistinės santvarkos

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atlymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

privilegijų? Turbūt dėl antrosios priežasties... Svečio nuomone, balsavimas nebūtų nieko pakeitęs, tik patvirtintų esamąją santvarką persitvarkymą, tačiau visam pasauliui būtų buvusi pademonstruota ir mūsų drąsa. Didžios tautos dalies pasirašytoji petijcia tik patvirtina, kad deputatai neatstovauja tautai – toji petijcia yra tautos moralinė deklaracija. Deja, apie ją pasaulis nieko negirdi. Pokalbį baigus, grįžome į salę.

Salėje grojo orkestras, šoko susiglaudusios poros. Banketo metu buvo suaukota graži pinigų suma sportininkų kelionės išlaidoms sumažinti, o garbusis svečias ne tik atsisakė kelionės išlaidų atlyginimo, bet pats paliko asmenišką 225 dolerių auką.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaidai
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Oft. 735-4477
Rez. 246-0067 arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ LIGOS
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. – 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSĖ
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujotakos ligos
Nechirurginis išsipleišusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. LEONAS KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12. 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 442-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 552-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

III-jų PLS žaidynių organizacinis komitetas Adelaidėje. Iš k. sėdi – Stasys Urnevičius, pirm. ninkas Jurgis Jonavičius ir Antanas Skiparis. Stovi – Roms Pocius, Pranas Andrijaitis, Vincas Ramonaitis, Stasys Visockis ir Edvardas Tapauskas.

ŠALOM!

Per Kalėdų šventes linkime vieni kitiems kalėdinės ramybės ir taikos. Tai toji ramybė, kurią, pranešę, kad žmonijai gimė jū Išgelbėtojas-Išganytojas, linkėjo žmonėms dangaus angelai. Tai ramybė, kurią atnešė šis Dievo siųstasis Išgelbėtojas Jėzus. Tai ramybė, kurią užaugęs jis linkėjo savo mokiniams: „Aš palieku jums savo ramybę, savo ramybę jums duodu“ ir kurią liudydamas jis turėjo numirti.

Jos linkėdamas, apie ją kalbėdamas, ją kurdamas, Jėzus, kalbėdamas savo gimtąją aramąją kalbą (Hebrajų kalbos variantas), vartojo žodį „šalom“, kuris graikiškajame Senajame ir Naujajame Testamente verčiamas žodžiu „eiréné“. Gi šis, lietuviškame šv. Rašte verčiamas kai kur „taika“, kitur „ramybė“. Norint suprasti, ko Jėzus linkėjo, naudinga pažūrėti, kokias prasmes, jis turi Senajame Testamente, nes iš jo hebrajiškas žodis šalom igauna prasme. Svarbu prisiminti ir kaip pats Jėzus jį naudojo įvairiuose Naujojo Testamento posakiuose. Šalom yra iš esmės teologinis, ne filosofinis, pasaulietiškas terminas. Todėl mūsų lietuviškas žodis „ramybė“ jo prasmes toli gražu dar neišsemia, o kai kurios lietuviško „ramybė“ prasmės iš viso jį neįeina, k.t., kapu ramybė, inercija.

Pagrindinė šalom prasmė nusako tą stovį, kai viskas yra taip, kaip turi būti, t.y., taip kaip Dievas surėdė, kai viskas yra savo vietoje, kai visi žino savo tikrąjį, Dievo skirtą jiems tikslą ir yra laisvi jo siekti, kai kiekvienas gyvis turi visa, ko pagal Dievo surėdymą jam reikia, kai visi santykiu, siekdami vieni kitų gerovės, taip, kaip Dievas surėdė. Šalom yra darnumas. Šalom iš esmės yra visuotinė gerovė ir iš jos plaukianti visuotinė taika. Iki pirmosios nuodėmės Rojuje viešpatavo šalom.

I šalom sąvoka įeina sveikata, tautos, valstybės klestėjimas. Šalom reiškia gerus santykius tarp žmonių ir tarp valstybių. Ir ta prasme šalom rišasi ir su Dievo sandora su žmonėmis. Ezechielio knygoje, kai Dievas padaro sandorą su žmonėmis, jį tarpą ateina šalom – visuotinė gerovė, geri santykiai. Tik Dievas įgalina tokią altruizmą, kad iš jo išsivysto visuotinė gerovė. Bet jau Dievas duoda tik tiems, kurie pagal jo nurodymus gyvena. Žmonės ją gali perduoti kitiems, bet tik pirmą iš Dievo ją gavę.

Senajame Testamente pranašas Izaijas Hebrajų kalba pranašavo, kad Izraelio gelbėtojas bus „Šalom Kunigaikštis“, angliškai Handelio „Mesijuje“ tai giedama žodžiais „Prince of Peace“, lietuviškai verčiame „Taikos Kunigaikštis“. Advento skaitinuose girdime ir kitas pranašystes: Jis padarys, kad visos tautos sutartinai garbins Dievą, jis pašalins pagyrūnus, jis padarys, kad dykumos pražydėtų, kad avinėlis saugiai atsiguos prie liūto, jis turtingiems paleis tuščiomis, o vargšus išaukštins.

Šalom – palaima, sutarimas, gerovė, taika – yra būdingiausias bruožas mesijainio amžiaus – to laikotarpio, kuris prasidėjo su Mesijo-Kristaus žemėn atėjimu. Kaip pranešė angelai, Jėzus yra tas žmonijos Išgelbėtojas, tas Šalom Kunigaikštis, kuris, atėjęs žemėn, emėsi kurti savo Taikos Karalystės, kaip ją žadėjo pranašai: jis gydė ligonius, atstatė nusi-dėjų ryšius su Dievu, atleisdamas jiems nuodėmes. Jo sekėjų tarpe prie vieno stalo sėdėjo farizėjai su muitininkais – liūtai su avinėliais, dalin-

damiesi ta patia Jėzaus duota duona. Jis visais savo darbais buvo savo tautos sutaikymas. Tą taiką – teisingumą jis kūrė galingai ir dėl to, jo išsiganę, žmonių išnaudotojai ir suvedžio-tojai jį nužudė. Būdamas žemėje jis pripildė savo mokinius, savo sekėjus dieviškąja šalom, tuo įgalindamas juos būti šalom kū-rėjais – taikos darytojais – taikdariais.

Šalom duoda tik Dievas. Tad būti taikdariais iš tikrųjų ne-reiškia verstis žmones taikiai gyventi, dalintis savo turto. Taikdarys nėra karu pasaulio užkariavimas, nuginklavimas, tyła, sukurta nesutinkančių nutildymo ar nužudymo. Kapu tyła, kaip sakoma, nėra taika. Komunizmas, nacizmas ir įvairios diktatūros parodė, kad veda žmonių sukurtos ideologijos, filosofijos, norintios žemėje įves-ti visuotinę gerovę, teisingumą ir taiką. Jėzus buvo tikrojo taik-dario pavyzdys ir mokytojas. Ir palaiminimuose nuo kalno jis nusakė, kokie atsinešimai būti-ti tiems, kurie nori būti jo taikos, Dieviškosios taikos, tei-singumo, palaimos skleidėjais.

Norint iš Dievo gauti šalom, būti palaimintais, būtina būti beturčiais dvasioje – žinoti, kad viską turime tik iš Dievo malonės, ne iš savo pastangų; kad dėl visko, imtinai ir sveikatos, iš-minties, priklausome nuo Dievo ir esame jam atsakingi. Būtina liūdėti su Kristumi dėl savo ir kitų kietasirdiškumo, kad mokėtume teisingai ir melstis, prašydami malonių, ir moku-tume iš tikrųjų padėti skriaud-žiangiesiems, vargšams, reika-liausiems pagalbos. Reikia būti romiems – su pasitikėjimu Dievu, ramiai pernešti pikta, nekėsinant. Reikia alkti ir trokšti teisybės – dieviškojo šalom, tada jo prašysime ir gausi-me, kaip Kristus užtikrino. Rei-kia tyrasirdiškai pasiūvesti Die-vui, jokio žemiško daikto ar žmogaus neatatant aukščiau – nes kur mūsų širdis, ten ir mūsų turtas, mūsų atpildas. Išprašę šio malonių, galėsime būti taik-dariais, kurie ir persekiojime patirsime kalėdinės angelų gies-mės džiaugsmą, Kristui gimus mūsų širdyse.

Kalėdinė šalom yra tikros meilės vaisius. Todėl per Kalė-das rodome meilę dovanomis. Jėzus yra tikriausias taikdario pavyzdys. Jis pasakė: „Nėra didesnės meilės, kaip gyvybę už draugus atiduoti“ (Jn 15:13). Ir sekančią dieną šią savo meilę įrodė, paguldėdamas savo gyvy-bę, padarydamas savo „kryžiaus krauju taiką, per jį sutaiky-damas visa, kas yra žemėje ir danguje“ (Kol 1:20). Tikroji meilė žiūri kito gerovės ir dėl to dažnai turi aukštą asmeninę kainą tam, kuris myli. Bet kaip mylintieji – jaunavedžiai, tėvai, suaugę tėvus mylintys vaikai – žino, kad ir aukščiausia meilės kaina nublanksta prieš tą laimę, kurią mylintysis ar my-linčioji patiria, mylėdama. Iš tikrųjų, dažnai pati meilės kaina ją dar pagilina. Kaip nėra tikros meilės be aukos, taip be meilės nėra šalom – be meilės neįmanoma tikrai taikai, sutar-imui, visuotinei gerovei reikal-inga auka. O taip mylėti kiek-vieną žmogų, kas yra būtina šalom – kalėdinės taikos, sąlyga, neįmanoma, neišsileidus savon širdin Taikos Kunigaikščio. Nes kalėdinė ramybė yra ir taika ir teisingumas ir gerovė ir sutarimas – vienu žodžiu – šalom.

Tad per šias Kalėdas mal-daukime, kad Taikos – Šalom Kunigaikštis apsigyventų pas mus, kad savo galingu, tverė-jišku žodžiu mūsų tautai ir pa-sauliui tartų: „Ramybė jums! Šalom!“

a.j.z.

KULTŪROS TARYBOS DARBUS BAIGUS

V. ROCIŪNAS

Po devynerių darbo metų Ingridos Bublienės vadovauta LB Kultūros taryba lapkričio 4 d. užvertė savo protokolų knygas, uždare „Taupos“ kredito unijoje sąskaitą, kasos likutį ir visą kelių dešimtų archyvą, susikaupusį per tą laikotarpį, pergabeno lietuvių išeivijos sostinėn Chicago, kur Dalia Kučėnienė su savo štabu toliau tęs ir vykdys šio krašto Bendruomenės vieną iš pagrindinių uždavinių.

Su gražiausios sėkmės linkėjimais Kultūros tarybos nariai, susirinkę savo paskutiniame posėdyje, perdavė šios svarbios išeivijos kultūrinės institucijos vadovybės vairą į naujas rankas. Ir kaip Ingridos vadovauta taryba vykdė jai patikėtą misiją, jau spės kiti, arčiau ar toliau prie to darbo stovėję, dirbę, rūpinęsi ar tik iš spaudos puslapių sekę mūsų kultūrinio gyvenimo slinkti ir apimti. LB krašto valdybos pirmininku Vytauto Kutkaus, dr. Antano Butkaus, Algimanto Gečio – Vytauto Volerto kabinetuose. Ingrida buvo jų vykdomosios valdžios aktyvi narė.

Išaugusi lietuvių išeivijos jaunimo sąjūdžio renesanso metu, Ingrida čia savo talentu plačiai pasireiškė stovyklose, jaunimo suvažiavimuose, simpoziumuose, atveitinimuose ir skautuose, kaip vadovė ar kūrybinga narė. Jos studijos ir darbas komunikacijos ir reklamos srityje jai buvo didelis ramstis ir naudinga praktika jos veik-loje lietuvių visuomenėje. Ji tai panaudojo daug kur ir plačiai. Komunikacija ir reklama Amerikoje yra tapusi įtakinga šio krašto progreso jėga.

Kultūros tarybos uždavinys organizuoti, talkinti ir vykdyti mūsų kultūrinį apraiškų pri-statymą ne tik savųjų, bet ir svetimųjų tarpe. Čia buvo stengtis pagarbiam mūsų visuomenės akys iškelti mūsų kūrėjus, kad jie pajustų, jog jie yra labai vertinami mūsų tau-tos nariai, jų kūryba laukiama ir mielai priimama. Ir rašytojas, poetas, dailininkas, aktorius, muzikas, spaudos, radijo darbuotojas rado pagarbą vietą premijų šventėse, kur jie buvo apdovanojami plaketais, garbės žymenimis, kukliomis tūkstančiais ar didesnėmis pre-mijomis: bei tokiomis progomis surengtais gerais koncertais, vaidinimais, pobūviais.

Toks akivaizdus kūrėjų ir kul-tūros darbuotojų pristatymas

visuomenei turėtų būti puoselė-jamas ir ateityje, gal ir neto-kiaime formate, kaip buvusios aštuonios. Ateina nauji pajėgūs žmonės ir su jais naujos idėjos. „Ivairumas yra gyvenimo prie-skonis“, sako anglai. Tas įvai-rumas ir šviežumas galbūt ypa-čiai reikalingas naujosios kartos poreikiams patenkinti.

Kultūros taryba turėjo įvairių kitų projektų, bet tikrai dalis jų buvo įgyvendinta. Finansinis ribotumas ne tik Kultūros tarybai, bet ir visai išeivijos veiklai yra didelis ir negailestingai stabdys. Bet net sunku įsivaizduoti, kaip mūsų išeivijos kultūriniai reikalai atrodytų dabar, jei dr. A. Razma prieš 26 metus nebūtų sugalvojęs įkurti Lietuvių fondo, to mūsų kultūrinio, švietimo bei visuomeniniam reikalams di-džiausio mecenato.

Vien 1988 metais iš šio Fon-do švietimas gavo 123,000, kultūriniam reikalams paskir-ta 93,890 ir visuomeniniam reikalams – 53,985 doleriai. Kultūrinio reikalų dovanų sąrašas randame: premijoms – 8,890 dol., meniniam reika-lams 30,500 dol. (jų tarpe Arts Club Theatre, N.Y., mažų aplinkinių kultūrinė veiklai pa-remti, PLB Kultūros komisijai, Lietuvių dailiojo meno institui-tui ir t.t.). Knygoms leisti pa-skirta net 54,500 dol. jų tarpe ir Kultūros tarybos knygai, redag-uojamai Mykolo Drungos, Lithuania: East of Prussia, West of Russia – 15,000 dol. Su 2.3 mil. dol. Lietuvių Fondas per 25 metus atėjo su parama lietuvių išlaikymui bei lietuviškiems projektams. Pačios Kultūros tarybos finan-sinis inšalas iš rengtųjų premijų švenčių, festivalių bei suvažiavimų stipriai išdoro nepapildė.

Kultūros taryba, skelbdama gruodį spaudos mėnesius mūsų visoje periodinėje spaudoje ir radijo laidoje, kvietė liet. spaus-dintą žodį skaityti, jį pre-numeruoti. Buvo išrūpinta iš laikraščių leidėjų specialios nuolaidos naujai užsiprenume-ruojantiems skaitytojams, prašė mūsų spausdinto žodžio nepalik-ti našlaitės vargė ir užmarštyje. Į spaudos platinimo akciją kvie-tė parapijas, organizacijas, jau-nimo sambūrius, LB apylinkes, tikėdamasi, kad lietuviškas spausdintas žodis pasiliks mūsų išeivijos tautos neatskiriamas palydovas. Gal grįžti į išeivijos knygnešių gadynę?

Premijų šventės buvo vieni iš Kultūros tarybos veiklos labiau-siai visuomenėje girdimi ir rekla-muojami epizodai. Į jų plana-vimą ir vykdymą buvo įtraukia-mas mūsų didžiųjų kolonijų gyvasis kultūrinis elitas, mūsų Bendruomenės vairuotojai, visuomenininkai ir kūrėjai. Chicago, Clevelandas, Detroi-tas, New Yorkas, Bostonas, Los Angeles buvo miestai, sutikę įvykdyti techniskąją tų švenčių dalį, bendradarbiaujant su Kul-tūros taryba. Ir tos premijų šventės buvo viena geresnė už kitą. Tai buvo kultūrinės pra-mogos ir įvykiai, kurių metu visuomenei buvo pristatyti mūsų veteranai kūrėjai bei jų priaugantioji karta. Sustiprin-tas kūrėjo ir visuomenės ryšys. Kūrėjas pagerbtas ir įvertintas.

Literatūros, muzikos, dailės, radijo, teatro, kultūros darbuotojų, žurnalistų premijoms skir-ti komisijų sudarymas kiekvie-nieriais metais ir dažnai iš skir-tingų vietovių ir asmenų taip pat buvo aktinas ir nuosliau stovintiems įsijungti į lietuviško kultūrinio rato sukamąsi, stebėti ir sekti jį. Muzikos konkursuose dalyvavo gražūs skaičiai jaunų muzikų. Ir jų premijuoti kūriniai buvo pasiūti JAV ir Kana-dos chorams, besiruošiantiems ateinančiai Dainų šventei. Surengtas VII Teatro festivalis Chicagoje 1986 m. 1987 m. išeivijos lietuvių teatrų režisierių suvažiavime svarstyti sceninio meno sunkumai lietuvių išeivijoje, mėginta ieškoti priemo-nių šiai menai šakai pagyventi. Prašyta ir gauta iš LF parama jauniems teatralams.

Skverbimasis su lietuviškąja kultūra į angliškai skaitančią visuomenę nebuvo pakankamai atkaklus ar pažymėtinas. Buvo paruošta straipsnių ir platinata kitų institucijų išleisčių leidinių. Šios rūšies literatūroje esame skurdokai.

Žurnalisto, redaktoriaus Mykolo Drungos redaguojamoji ir rašomoji knyga „Lithuania: East of Prussia, West of Russia“ didžios apimties veikalas, pra-dėtas Kultūros tarybos inicia-tyva, jau baigiamas paruošti spausdinimui. Kadangi ši knyga yra skirta pateikti pa-grindinę, esminę informaciją apie Lietuvą ir lietuvių angliškai skaitančiai visuomenei nuo seniausių laikų iki šių dienų įvykių – Persi-tyvarkmo ir laisvės siekimo metu, aišku, paskutinių įvykių raida turės rasti savo tinkamą vietą ir šiame leidinyje. Šiuo

Ingrida Bublienė
Nuotr. Jono Urbono

metu dar neaišku, koku keliu ir kryptimi jie pasisuks. Nors tokio veikalo – sutrauktos enciklopedijos – išleidimas pavėluotas bent trejeta dešimtmečių, bet ramindamiesi tarkime „geriau vėliau, negu niekad“.

Ir kai Mykolas Drunga ir foto menininkas Algimantas Kezys Lietuvių Bibliotekos užsakymu paruoš albumą Lithuania, liuksusini grožinį leidinį, kuris turėtų būti atiduotas spausdini-mui ateinančių metų pabaigoje, bei baigtas dr. A. Sužiedėlio is-torinis veikalas, mes būsimie truputį priartėję prie mūsų brolių latvių, kurie savo tėvynę žymiai anksčiau ir uoliau yra išpopuliarinę kitataučių tarpe.

Kultūros taryba Lietuvių Fon-do lėšomis išleido J. Vainio, SJ, „Dabartinės lietuvių kalbos rašybos vadovėlį“ (1982) ir to paties autoriaus dėsnių, taip reika-lingą lietuvių kalbos leidinį „Dabartinės lietuvių kalbos rašyba“ su papildymais ir šiais metais talkino atspausdinti Ka-zėno „Lietuviški tautiniai šokiai“ – tautinių šokių dainų melodijos akordeonui – 53 lie-tuvių liaudies šokiai.

Lietuvių Enciklopedijos ant-rajam papildomam tomui tary-bos nariai talkino informaciją, duomenų rinkimu, kai redak-torius ir juos kreipėsi. Tam LE tomui Lietuvių Fondas per Kultūros tarybą paskyrė 15,000 dol. Ir savo paskutiniame po-sėdyje nariai vėl grįžo prie LE reikalų, manydami, kad jau laikas stipriai pagyventi trečiajam enciklopedijos papildomam tomui medžiagos

kaupimą, ypač iš mūsų vy-resnios kartos, kurios gretos taip regimai mažta. Daug žinių šaltinių gali kartu su iške-liaujantiais padaryti nemažų spragų Enciklopedijos turiniui ir pilnumui.

Nežinia, ar didžio kultūrinio paminklo – Lietuvių Enciklope-dijos – leidėjas Juozas Kapočius dar ir toliau imsis šio LE tęsimo darbo. Tarybinė Enciklopedija su klaidingomis informacijomis ar praleidimais ypač lituanis-tiniuose dalykuose yra abejo-tinas žinių šaltinis. Lietuvių Enciklopedija ir toliau pasilie-ka, kaip patikimas informacijos lobynas. Tad jos tęstinumui turėtų būti skiriamas didžiaus-dėmesys.

Ingrida Bublienė, iš pri-gimties būdama judrios natūros moteris ir jaugusi į savo pro-fesijos kasdieninę rutiną, ne-vengdavo ir Kultūros tarybos reikalais vykti ir į kituose mie-sčiuose vykstančius pasitarimus, posėdžius, sukačių minėjimus ir pan. Tik retais atvejais atsto-vavimas buvo paveldamas kitam tarybos nariui. Be to, ir jos duoną pelnantis darbas komu-nikacijos-reklamos institucijoje taip pat reikalauja daug skri-dimų, tai Ingridai pasisekdavo ir tarybos reikalus sujungti su komunikacijos tarnybinių reikalais, tuo palengvinant Kultūros tarybos kasą. Ne kartą ji atstovavo JAV Krašto valdybai suvažiavimuose, tauti-nių šokių švenčių rengimuose ar konferencijose. Ir š.m. vysk. Vincento Sladkeviciaus pakeli-mo į kardinolus iškilnėse Ingrida, kaip JAV LB atstovė, daly-vavo Romos iškilnėse su kitais mūsų veiksmų delegatais.

Nors didžiausias Kultūros tarybos darbų krūvis tekdavo Ingridai, bet ji susilaukdavo ir paramos iš kitų tarybos narių. Kiek laiko taryboje nuosirdžiai dirbo Jurgis Malskis, ilgametis LB Clevelando apylinkės pirmi-ninkas ir visuomenininkas, Rita Balyte, gimnazijos mokytoja, ispanų lit. magistrė, ir prof. John Cadzow, dirbęs Kento uni-versitete ir suorganizavęs lituanistinių studijų sekciją ir liuanistikos archyvą. Visuome-nininkas ir plunksnos žmogus Viktoras Mariūnas su maža per-trauka sąžiningai atliko vicepri-mininko pareigas visose trijose Bendruomenės kadencijose, Vincas Akelaitis, sąskaitųbos specialistas, rašto žmogus sąži-ningai tvarkė tarybos išdą ir sekretorė Nijolė Balčiūnienė, uoli jaunuomenės veikėja ir visuomenininkė. Tarybos dar-buose talkino ir savo darbu ir

(Nukelta į 5 psl.)

BALTASIS BANGINIS

HERMAN MELVILLE

ROMANAS

Išvertė P. Gaučys

81

Tačiau pabaisos bėgimas nebuvo ilgas. Su staigiu mėslungiu triukšmingai panėrė. Ūmai visos trys virvės įsispaudė į priekigalio stulelius su tokia jėga, kad paliko juose gilias vagas. Perstėtininkai taip bijojo, kad toks panėrimas neišbaigtų jų virvių, jog, rungtyniaudami sugebėjimu bei narsumu, daugeli kartų jas paėmė ir rankas, kol pagaliau trijų valčių nosgaliai beveik panėrė po vandeniu. Tuo tarpu jų užpakaliai iškilo į orą. Banginiui paliovus nerti, kele-ta minučių išbuvo šitokioje gana rizikingoje būklėje, mėginami nepaleisti virvės, nors nuo to jiems būtų palengvėję.

Nors ne viena valtis dėl to buvo paskendus ir žuvusi, tik šios priemonės dėka leviatanas vėl iškyla į vandens paviršių, kad jį įsmigtų aštri ietis, kuri jo laukia. Ligi yra po vandeniu, jo kūną drasko virvių tampomos perstėkių barzdos. Nepaisant savaim suprantamo pavojaus, šis veiksmas, be abejo, yra geriausias, be to, nereikia užmiršti, kad juo ilgiau banginis išbūna panėręs, juo greičiau išsenka dėl jo milžiniško paviršiaus (apie 2,000 kv. pėdų, jeigu reikalas eina apie suaugusį sperminį banginį, nes vandens spaudimas yra beribis).

Kol trys valtys taip vagojo jūrą, kuri švelniai suposi, joks skundas, joks riksmas, netgi ne vienas bur-bulas neiškilo į paviršių iš gelmių. Sausumos žmogus

būtų pagalvojęs, kad ši tyla ir ramybė slėpė didžiausią jūrų pabaisą, agonijoje besiraivačią? Valčių nos-galiuos tebuvo matyti vos aštuoni coliai virvės.

— Vyrai, atsargiai! Jis juda! – suriko Starbuckas, kai staiga visos trys virvės pradėjo virpėti vandenyje, ryškiai atnešdamos ligi jų, tartum magnetinėm vielom, banginio alsavimą taip, kad kiekvienas irklininkas sė-sėdamas ant suolo galėjo jį jausti. Netrukus gerokai sumažėjo traukimas iš apačios ir valtys pašoko į orą.

— Traukite virves! Traukite virves! – vėl suriko Starbuckas. – Jis kyla!

Virvės, kurios tik ką buvo įtemptos, dabar atsileido ir pradėjo sudarinėti lankus valtys, ir greitai bangi-nis perkrito vandenį virvės antoli nuo valčių.

Jo judesiai rodė nepaprastą išsivargimą. Daugumas sausose gyvulių gyslose turi tam tikrus vožtuvus ar užtvarkas, kurie, jiems esant sužeistoms, neleidžia nutekėti kraujui tam tikromis kryptimis, bent mo-mentaliai. Visai priešingai banginio atveju. Viena jo ypatybė yra ta, kad jo kraujas indai nėra vožtuviniai, kad jį sužeidus, nors ir mažais perstėkės asmenimis, toji žaizda tampa mirtina ir dar labiau surimtėja nuo nepaprasto vandens slėgio apačioje ir leidžia sakyti, kad jo gyvybė išsitemia tikrąsiais ir be sustojimo. Bet jis turi tiek kraujo, o jo išvidiniai šaltiniai tokie gausūs ir tolimi, kad jis kraujuoja labai ilgą laiką. Netgi ir tada, kai valtys priartėja prie banginio ir karininkai susmeigia į jį ietis, ištryško smarkūs tikrūsiai iš naujų žaizdų. Tuo tarpu jo tikrąsiais skyklė galvoje protrapiais išmesdavo įprastinį čiurškį. Kraujas iš ten dar nebė-go, nes dar nebuvo paliesta jokia gyvybinė dalis.

Dabar valtys jį apsupo ir visa jo aukštutinė dalis, paprastai paskendus, buvo ryškiai matoma. Galėjam matyti jo akis arba, geriau sakant, vietą, kur jos buvo. Panašiai kaip keistos beformės masės mazgais

susimeta ant garbiausių ažuolų, duobelės, kuriose anksčiau tūnojo banginio ays, buvo pakeistos akių apskritimui, ir kuriuos buvo gaila žiūrėti. Bet čia negalėjo būti gailėstingumo. Nepaisant jo senatvės, jo vieno pelekio ir aklų akių, turėjo mirti užmuštas, kad galėtų apvisti linksmas vestuvės ir kitokias žmonių puotas. Pagaliau jam besivartaliojant savo paties krau-juje, jis išskėlė keistą vieno savo šono apatinėje dalyje išsikisimą.

— Puiki vieta! – tarė Flaskas. – Leiskite man ten jį pradurti.

— Sustok! Nera reikalo! – atsakė Starbuckas.

Bet jau buvo vėlu. Flaskas jau pragrėžė kalbamoje vietoje odą, iš kurios liejosi naujas kraujo čiuršklys. Nepakeliamo skausmo geliamas ir svaitydamas tiršto kraujo čiurškles, banginis puolė valtį, aptaškydamas krekulais ir išversdamas Flasko valtį, kuri pakrypo sužalotu priekiu. Tačiau banginis buvo gavęs mirtiną smūgį, jis buvo taip išsisėmęs nuo kraujo nutekėjimo, kad beviltiškai pasišalino nuo ką tik jo apverstos valtės. Paskui, palinkęs ant šono sunkiai alsavo ir su-jauktu pelekų bejėgiškai pamojavo ir galiausiai iš leto pradėjo sukis aplink save, apsisvertę pilvą į viršų ir nugašio. Jo paskutinis čiuršklys buvo panašus į fontaną, kurio srovė nutraukia nematoma ranka ir kurio paskutiniai šilai nukrinta ant žemės su kurtiu ir liūdnu bilde.

Tuo, kol igulos laukė, atvykstant laivo, milžiniš-kas grobis pradėjo rodyti norą nuskesti ir su savim nusinešti nepaliestą lobį. Starbucko įsakymu tuojau įvairiose vietose buvo pririštos virvės taip, kad valtys pavirto bujomis, tarp kurių kabojo banginis kelis col-ius panėręs po vandeniu.

(Bus daugiau)

AMŽIUS NEI SKUNDAS, NEI DIDŽIAVIMASIS

Baliui Raugui 75 metai

VYTAUTAS VOLERTAS

Gamtoje įsitvirtinęs blogis savo šešėliu gubia kiekvieną žmogų. Tai laikas yra tas šešėlis. Tai nenutrūkstas žmogaus amžiaus didėjimas. Pasaulį tvarkančiame „kompiuterij“ yra nevykęs „cip“, kuris sunaikina kiekvieną — be išimties! — gyvybę, egzistencijos palaikymui verčia žudyti kitas gyvybes ir tik į vieną pusę suka metų ratą. Nuo mažens šią nesamą (mūsų protu vertinamą) žinodami ir nemokėdami jos suvaldyti, apsirpantame su ja, nesinerpiname, o kartais iš jos net pasišaipome.

Pagal Teilhardo evoliucijos teorijos sampratą, žmogus slenka tobulumui. Taigi vyresnieji stovi arčiau tikslo. Į tokį tobulumą yra jau gerokai įbridę ir Balys Raugas, savo amžiui surinkęs 75 metus.

Pirmoji B. Raugo gyvenimo ryškiai žymė — darbštumas fizinės, visuomeninės ir intelektualinės apimtys užsiėmimuose.

Su rankiniais pjūkleliais pradėjęs, vienas pasistatė namelį. Vėliau jį plėtė, paversdamas tikru ir gero stiliaus namu. Stalius, akmenų mūrytojas, stogdengys, kanalizacijos specialistas ir visur įjurtas, tik dažyme atsargesnis entuziastas, nes čia viskas labai paprasta. Pradėjęs nuo nedidukės Philadelphia's LB apylinkės, nepatraukiamai triūsė visuomeniniame gyvenime. Vadovavo apygardai, buvo JAV LB vicepirmininkas, dabar taip pat apie LB kalba, nervinasi dėl jos, ja didžiuojasi, kritiškiesni žodžiu pozityviai koreguoja. Įspareigojęs redagavime, spaudai tvarkingai paruošė kelias knygas, nuo ryto iki nakties kantariai sėdėdamas, įkyrius, nuobodius, inkvizicinius darbus pirma nugalėdamas, tik tada juos šalin stumdamas. Savo bendradarbių ramybę B. Raugas taip pat sutrukdavo. Dabar kuri meta veda „Kari“, laiku ji pasaulin išstumdama, su leidėjais, su spaustuve ir su bendradarbiais kietai derėdamasis.

Antras, į akis krinčias, B. Raugo bruožas — greitas imlumas. Iš karininko tapo geru staliu. Iš staliaus — chemijos laborantu. Įprato visuomeniniame darbe. Be skausmo bendradarbiavo spaudoje. Greitai įgudė redaguoti. Jo lietuvių kalbos žinojimas ir domėjimasis ja lenkia pralenkia šios srities specialistai nestudijavusius.

B. Raugas Amerikoje neprekiaavo, nedaktaravo. Pagrindinis verslas — darbas. „Nemokėjęs vinies įkalti, čia atvažiuos“, kartą pasakojė. Ir štai jis stalių mokinytis, štai stalius, štai laborantas. Šie užsiėmimai nėra atlyginami maišais pinigų ar stambiomis pensijomis. Augiant šeima, vėliau ja moksliniant, jis niekados neprisitarė dėl finansinių sunkumų, nedomonstravo ypatingo taupumo, nesitraukė nuo svarbiems reikalams aukų. Ir dabar, vyresniam amžiuje, yra tas pats: vidurinėsios klasės ir kuklus ir išdidus laikymasis, gražus tvarkymasis namuose ir už jų. Net apie amžių nekaltina, — nei juo skundžiasi, nei didžiuojasi, nei jį dažnai mini.

B. Raugas, tvarkingas darbuose, savarankus šeimos gyvenime, nėra parodęs didelio troškimo įsitvirtinti diplomatoje. Artimesnių žmonių pokalbyje, savęs neneigdamas, kartais jis tampa kietu, staugoku ir su pašaipėle. Be to, la-

Balys Raugas

bai atsargus, vertinantis bet kokią pozityvumą. Tačiau po svarstymo, jei reikia, keičia nuomonę. Jei kas netyčiomis su B. Raugu susikryžiuoja žodžiais, po ilgėlesnio laiko šitai pamiršta pats Raugas, o kiti jį vertina ne dėl vieno ar poros pokalbių, bet dėl jo pozityvios darbo visumos.

Čia nėra mėginimas, kaip labai dažnai mūsų spaudoje matome, žmogui prisegti sparnus. Giminių ar draugų panašūs bandymai tuojau atskleidžia sparnų dirbtinę kilmę. Čia išsitarima apie tikrovišką žmogų, darbštumą, sąmonę, dėmesį Lietuvai ir tautiniam gyvenimui pralenkusį daug tūkstančių lietuvių, gal niekad tautinio supratimo neturėjusių ir Amerikos masėje tik už duoną besistumdantių, gal užmigusių, gal aptingusių. Jis pralenkia daugelį tų, kurie pašoka, truputėlį sujuda ir vėl ilgam laikui nusėda. — B. Raugo darbuose yra nenutrūkstas tęsimumas. Pagaliau jis nebėga nuo atsakomybės, kaip vadovavimas, redagavimas. Ir tai yra painiau, kaip bažnyčioje rinkti aukas nesirūpinant, kiek bus surinkta.

Šis sukaiktis priminimas yra pareiga, gerbiant žmogų, gerbiantį tautą. Kaip besakytume, — deimantinis ar koks kitoks jubiliejus — 75 metai yra rimtuoliu amžius. Teliaka rimtai palinkėti, kad jo laukia metai būtų savo našumu lygūs praejusiems. Štai smulkesnės B. Raugo kelio ir darbo žinios.

Gimė 1914.1.6 Butkelių km., Dusetų vls., Zarasų apskrityje. Utenos gimnaziją baigė 1935. Karo mokyklos XIX laidą 1938. Lietuvoje buvo 1-mojo pulko karininkas, Kauno ir Vilniaus universitetuose studijavo teisę. Amerikoje mokėsi chemijos Franklin School of Science, Philadelphiaje, dirbo chemiku metalo pramonėje.

Spaudoje reikiąsi nuo gimnazijos laikų. Su Juozu Kuzma 1936 išleido eilių rinkinį „Balti balandžiai“. Amerikoje nuo 1950 bendradarbiauja įvairioje spaudoje, daugiausia rašęs „Draugui“. Suredagavo du LB leidinius, stambų (480 psl.) darbą „Šventojo Kazimiero penkšimtis“, dabar spausdėjęs yra didoka, jo paruošta knyga apie LKVS, „Ramovės“ veiklą (II dalis, 25 metų apžvalga), nuo 1985 redaguoja „Kari“.

Visuomeninėje veikloje daugiausia laiko pašventė LB. Organizavo apylinkės, buvo Philadelphia's, Pietinės N.J. apylinkių pirmininkas, Pietryčių apygardos pirmininkas, dvi kadencijas praleido vykdomojo vicepirmininku, vieną kadenciją LF pirmininku. Vienas iš steigėjų Philadelphia's Bendruomenės Balso (lietuvių radijo valanda), jam vadovavęs, dabar talkina jo programoms. 1939 vedė Mariją Jurkšaitę, išaugino sūnų Valentina, psichologą, ir dukrą Banguolę, dailininkę.

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

GRAŽIAI PAMINĖTA
KRISTAUS KARALIAUS
ŠVENTĖ

Ir šiais metais lapkričio 20 d. Philadelphia's ateitininkai atšventė Kristaus Karaliaus šventę pakilioje nuotaikoje Šv. Andriejaus bažnyčioje. Šv. Mišios buvo aukojamos kaip padėka Viešpačiui už Vilniaus katedros atgavimą ir išlaisvintų sąžinės kalinių laisvę. Jas atnašavo ir pritaikytą pamokslą pasakė dvasios vadas klebonas kun. K. Sakalauskas. Mišių metu solo giedėjo Rasa Krokytė. Skaitymus skaitė V. Volertas, aukas nešė P. Vainius, dr. G. Gecytė ir D. Gedeikienė. Po pamaldų parapijos salėje pasivaisinta ateitininkų paruoštais užkandžiais ir kava, pradėtas minėjimas, kurį pravedė dr. J. Juzaitis.

Paskaitą skaitė svečias iš Washingtono dr. P. Kaufmanas. Jis taip pat kalbėjo apie paskutinius įvykius Lietuvoje, ypač apie Lietuvos Persitvarkymo sąjūdį.

Mes galime didžiulius savo tautos laisvės siekiančiais sąjūdžiais. Ar bet kas atidžiai žvelgiant į Lietuvos besivystantį demokratinių sąjūdį, matęs jų demonstracijas, filmus, klases jų kalbų arba skaitys jų spaudos, gali likti nenusteibintas ir nesusižavėjęs? Ypač, kad visa tai plaukia iš krašto, kurio gyventojai jau dešimtmečius gyvena nežmoniškoje minčių priespaudoje. Jų mintys atspindi filosofiją, kurią mes laikome sava ir mums artima, tą patį laisvės ir teisybės siekimą, kuri mes puoselėjame išeičių.

Iš kur kilo tas sąjūdis? Tam yra daug priežasčių. Paviršutiniškai žiūrint žinome, kad gelbėdami kraštą nuo ekonominio bankroto ir, ypač ieškodami technologinės pagalbos, Sovietai buvo vertinami prie glaudesnių santykių su Vakarais ir turėjo sumažinti įtampą. Atsirado atvirumo ir persitvarkymo procesas, iš kurio gimė ir Pabaltijo tautų sąjūdžiai. Tačiau ieškant gilesnių šaknų, reikia ypač vertinti ir kitus reikšinius: kompeticiją tarp demokratiškos ir komunistinės — diktatūrinės santvarkų su aiškia demokratijos persvara; branduolinių ginklų pavojus, kurio abi pusės bijo ir todėl ieško bendradarbiavimo, komunikacijos; technologiniai laimėjimai; pasaulinio masto judėjimas už žmogaus humanistines teises ir tautų savivaldą, pasaulio dekolonizaciją. Tik Sovietų imperijoj kolonijų skaičius nemažėja.

Iš karo kančių kilęs humanizmas ir transformacija iš totalitarinės valdymo sistemos į demokratinę pagimdė gilesnę sąvoką asmens ir tautų tvirtybės ir pagarbą jai. Yra tragiška ir ironiška, kad Rusijoje, kuri taip žiauriai nukentėjo pasauliniuose karuose, ta pati humanizmo liepsna buvo dažnai ir sistematiškai užgesinta teroro ir priespaudos priemonėmis.

Šiandieninės viltys Gorbaciovu naujomis pastangomis išgelbėti kraštą nuo ekonominio bankroto, atvirumas ir persitvarkymas, tačiau ir toliau lieka socialistinės-komunistinės sistemos rėmuose. Tiesa, kad Rusijoje yra įtampa tarp reformistų ir konservatorių, bet kas juos skiria — tai metodas, kaip sustiprinti Sovietų Sąjungą. Gorbaciovą suprantą, kad nėra įmanoma padidinti produkciją vien ekonomine reforma, nesprenžiant ir kitų socialinių problemų. Tas suteikia laisvėjimo galimybes Sovietų dominuojamiems kraštams, bet kartu gali silpninti NATO ryšius, sudarydamas išpūdį, kad Sovietų domina-

vimas Rytų Europoj yra susilpnėjęs. Paskutinių mėnesių įvykiai rodo, kad Sovietai ir šiandien nėra atmetę savo imperialistinių tradicijų užsienio politikoj.

Daugelis kraštų, kurie po antro pasaulinio karo buvo Vakarų ar Amerikos itakos sferoje jau seniai atsistojo ant savo kojų ir liko mūsų gerais draugais. Tai išpūdingas atestatas atvirumo ir tautų lygiavertiškumo pasaulėžiūros pasisėkimui. Tokia tarptautinių santykių raida Vakaruose skatina ir lietuvių tautą prie savarankiškumo ir atsakomybės už savo ateitį, kuri savo politine veikla ir masinėmis demonstracijomis ir reikią savo valią ir troškimus pasauliui.

Ir išeiviai su ribotais finansiniais iš žmonių resursais turime vienybėje apsvastyti, kaip efektingiausiai panaudoti savo jėgas tautos labui.

Nėra abejonės, kad komunizmas su humanistiniu veidu yra ne toks baisus, kaip komunizmas su teroristiniu veidu, bet yra galima, kad Lietuvos Nepriklausomybės siekimas dar paskūnės, kai okupantas apsiliks taikos ir ramybės rūbų.

Mes turime priminti pasauliui, kad okupuotą Pabaltijo kraštų nerimas ir nepriklausomybės siekimas nėra Sovietų Sąjungos vidaus reikalas, bet tarptautinis reikalas ir jis taip turi būti pristatomas. Tam reikalui mes turime panaudoti

visas masinės informacijos priemones. Neteisėtai užgrobtos ir paverptos Pabaltijo valstybės turi savo istoriją, kalbą, papročius ir kultūrą, nori gyventi ramiai ir taikoje su savo kaimynais, bet nepriklausomi nuo jų.

Mums yra būtina visomis išgalėmis remti tėvynėje besivystantį demokratizacijos procesą, kurioje tik formoje jis vykty, ar per Persitvarkymo sąjūdį, Lasivės lygą ar kitaip.

Šiandien Kristaus Karaliaus šventėje mes turime būti dėkingi jam, kad jis davė mūsų tautai jėgų, per tiek priespaudos metų išlaikyti savo tikėjimą, kalbą, kultūrą, pažinti savo istoriją, tautos identitetą, o nuostabiausia — demokratijos ir demokratinių procesų sąvoką.

Turininga, aktuali ir puikiai motyvuota paskaita buvo šiltai sutikta su džiaugsmu, kad ir išeivijoje užaugusi karta taip jautriai gyvena mūsų tėvynės gyvenimais reikalais.

Po paskaitos buvo parodyta dr. Č. Masačio vaizduojant — Poezijos pavasaris 1988, kurią jis užkordavo pereitą vasarą, lankydami Lietuvoje. Girdėjom aktorių Laimoną Noreiką deklamuojantį Brazdžių, Aistį, Bradūną ir kt., o R. Keturakį, D. Pranskaitę, Graimų ir visą eilę pavergtos Lietuvos poetų ir rašytojų su savo jaudinančia kūryba apie Nukryžiuotą tėvynę, gamtos taršą ir tvirtą viltį pakilti, kad sparnai ir be plunksnų.

Minėjimas baigtas Marija, Marija. Nors diena buvo labai lietinga, į minėjimą atsilankė gražus dalyvių skaičius.

kor.

PENKIOS DIENOS KELIONĖJ Į LIETUVĄ

Lietuvoje lankėsi Alina Žurienė. Ši kartą ji buvo ypatinga. Ji parsivežė neužmirštamų išpūdžių. Žmonės drąsiai ir viešai pradėjo reikalauti laisvės. Jaunimas ir vyresnio amžiaus lietuviai dainavo patriotines dainas. Ji stebėjosi, iš kur tiek daug vėliavų Lietuvoje labai graži ir švartu. Tačiau Lietuvos gamta užteršta. Išnyko bitės, paukščiai mažai beliko. Būsima karta bus ligota. Pienas irgi užnuodytas. Vaikams nesveikas. Padidėjo vėžio ligomis susirgimų ir mirimų.

Labai daug pristatyta naujų namų, bet ne lietuviams. Jiems sunku gauti butą. Visos bažnyčios, kurias jį aplankė, atremontuotos, gražiai išdekoruotos. Jų negriauna. Jos išsilaikė. Prisikėlė bažnyčia Kaune paversta fabriku, kur gaminami televizijos aparatai. Tačiau jų lietuviai negali gauti. Juos siunčia į Rusiją. Viskas eksportui. Žmonės nieko negali nusipirkti. Viskas Maskvai. Prie krautuvių tebestovi ilgos eilės.

Rugsėjo 8 dieną jai teko dalyvauti Šiluvos atliaduose, kur buvo susirinkę tūkstančiai žmonių. Vyskupas savo pamoksle drąsiai kalbėjo prieš ateistų prievartą ir jų nusizengimus prieš mūsų nelaimingą tautą.

Ji dalyvavo rugsėjo 17 d. demonstracijoje prie Ignalinos atominės jėgainės, kur didžiulė minia demonstravo prieš 3 bloko statybą ir reikalavo laisvės Lietuvai. Minioje matėsi ir latvių. Ir vis rinkosi daugiau žmonių iš apylinkės ir iš toli. „Žmonės ėjo ir ėjo, nesuskaitoma minia“. Ji aplankė buvusį Pažaislio vienuolyną, kuris buvo paverstas ir psichiatriinė ligoninė. Dabar ten bus muziejus.

Kaune aplankė „Aušros“ gimnaziją. Ji buvo nuvykusi į A. Smetonos buvusį ūkį, kur tebestovi prezidento pastangomis pastatyta bažnyčia Užugirėje. Abu šoniniai altoriai pastatyti prezidento ir jo sesers lėšomis.

Alina Žurienė

Prieš grįžtant į Ameriką, ji aplankė kardinolą Sladkevičių, buvusį jos klasės draugą. Ji pasveikino jį, kaip pirmą kardinolą Lietuvoje. Jis atsakė jai: „Tai Dievo malonė!“. „Mes prisiminėme senus laikus iš gimnazijos. Aš pakviečiau jį į JAV svečiuosna, bet jis pasakė, kad vienas kunigas iš Chicago atvežė pakvietimą ateinantį pavasarį“. Jis padėjo jai už dovanas ir prašė perduoti linkėjimus Amerikos lietuviams nepamiršti maldos jo ir gimtojo krašto.

Alina Žurienė, anksti netekusi vyro, iš savo mažų sukaupė ir kuklios pensijos daugiausia aukoja Lietuvos laisvinimui.

Juozas Jurkus

ARMENAI RENKA AUKAS

Chicagoje gyvenantieji armenai renka aukas nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo Armenijoje. Gruodžio 11 d., sekmadienį, jie surinko daugiau kaip 100,000 dol. Jų būstinė yra 7248 N. Harlem Ave. Aukojama ir daiktai. Lincoln West ligoninė padovanojo daug dežių skiedinio injekcijoms, daug ramentų, chirurginių reikmenų. Sėkmingai aukas renka Visų šventųjų armenų parapija Glenview priemiesty.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBĮ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų ypač ieškomoj apylinkė, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užėit pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutę Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo pataravimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

No. 328 — 88 & Kilbourn, Gallagher & K. Henry „bi-level“ 7 kamb. mūrinis namas. 4 dideli mieg., 2 prausyklos; valg. kamb.; gražus šeimos kamb.; įvažiavimas šone; 2 auto. garažas; aluminio „trim“, daug priedų. St. Bede parapija. Skubėkite apžiūrėti!

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik pas skambinkite telefonu. Mūsų pardavejai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Vam įvertinimui skambinkite skubiai — JABARIS

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

„Forrester“ stiliaus namas Lemonte; 1 akro sklypas; 4 mieg. kamb. + 16 x 17 „loft“ pagrindiniai mieg. kamb. Žavi virtuvė pilna pintelių. Pradekite 1989 metus „su stilium“! Apžiūrėkit tą namą šiandien! **\$253,500.**

„Timberline Estates“ Lemonte. Žavus. 1 metų, 2 aukštų namas uždarų gatvė, netoli miško. Kietmedžio grindys, „loft“, langai stoge, šeimos kamb. su židiniu; išsišalusios, skliautų lubos. Neutraliomis spalvomis išdėžytas. **\$159,900.**

Century 21 OLSICK & CO., REALTORS
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
(312) 257-7100

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6180

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio kas mus.

FRANK ZAPOLIS
3206½ West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir įžmėstis. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro
Kalbėti lietuviškai

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. (2 mieg.) butas antram aukšte, 64th So. & Troy St. apylinkė.
Skambinti: **476-7535**

LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Alfonso Šešplaukis-Tyruolis

Ką Lietuva yra davusi kitų tautų literatūrai savo istorija, gamtovaizdžiu ir žmonių papročiais pirmą kartą panagrinėta Alfonso Šešplaukio-Tyruolio knygoje

LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Išleido Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Chicagoje. 244 psl. Knygos kaina 8 dol., su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai moka 10.14 dol. Gaunama DRAUGE ir pas knygų platintojus.

GINTARO KLUBAS
2548 W. 69 St.

kviečia jus sutikti NAUJUS METUS gruodžio 31 d. Skanus maistas, muzika, šampanas! Pradžia 10 v. vakaro. Įėjimas veltui!

BALTIA RESTAURANT

SVEIKINAME SAVO KLIENTUS
ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA

Kietų šeimai

8100 Roberts Road, Justice
458-1400

LIETUVIAI FLORIDOJE

Miami, Fla.

VEIKLA PAGYVĖJO

Sugrįžus nuolatiniams gyvenimams iš šiaurės Miami lietuvių klubo veikla žymiai pagyvėjo. Jau ir žiemos svečiai pradeda rodytis, jų tarpe nemažai ir iš Lietuvos atvykstančių. Tikimės gero žiemos sezono. Kviečiame visus iš šiaurės atvykstančius ir Miami ar jo apylinkėse apsigyvenus sekmdieniais aplankyti lietuvių klubą su mumis pavalgyti pietus, pabendrauti.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Kaip kasmet, šiemet Aušros šaulių kuopa kariuomenės minėjimą suruošė dviem dalim. Lapkričio 13 d. įvyko pamaldos St. Francis bažnyčioje. Kun. dr. V. Andriuska atnašavo pamaldas ir pasakė diena skirtą turiningą pamokslą. Šauliai dalyvavo su Amerikos, Lietuvos ir šaulių veliavomis. Bangos choras pagiedojo giesmes Apsaugok Aukštiausias ir Anapus žvaigždžių. Vargonavo muz. Algis Šimkus. Pamaldos baigtos Tautos himnu.

Lapkričio 27 d. įvyko kariuomenės šventės minėjimas klubo salėje. Pirm. Elena Jonušienė, tarus žodį, pakvietė minėjimą vesti Aušros šaulių kuopos pirm. Mykolą Vitkų, kuris, aptaręs kariuomenės šventės prasmę, pagerbė savanorius kūrėjus, karius, šaulius, partizanų ir visus kitus dėl tėvynės laisvės žuvusius. Išvairinti gyvieji savanoriai-kūrėjai: Vladas Šapėnas ir dr. Kazys Plautienius. Paskaitą skaityti pakvietė teisininką Antaną Juknevičių, kuris apibūdino visus atliktus svarbiuosius Lietuvos kariuomenės žygius. Gunda Kodatienė vaizdavoje perdavė pora kariškų dainų. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

ŽIEMOS SEZONO ATIDARYMAS

Įvyko gruodžio 4 d. Klubo pirm. Elena Jonušienė pasveikino visus gausiai susirinkusius ir pakvietė invokaciją sukalbėti kun. dr. V. Andriuską. Meninę programą pravedė Ona Vaičekonienė. Paskaitas kiek humoristikos aptarė kiekvieną dainuojamą dainą. Bangos choras padainavo 6 visai

KULTŪROS TARYBOS

(Atkelta iš 3 psl.)
sugestijomis turtino plataus darbo lauką: dailininkė Nijolė Palubinskienė, pianistas prof. Andrius Kuprevičius, dr. Augustinas Idzelis, dabar prie savo mokslo pridėjęs ir advokato rūpą, žurnalistas, knygų autorius lietuvių ir anglų kalbomis Algis Rukšėnas, Vacys Rociūnas ir ilgametis lietuviškųjų radijo transliacijų vadovas Juozas Stempuzis atlikdavo tarybos uždavinius tose srityse, kur jie buvo labiausiai kompetentingi.

Ir kai į paskutinį darbo posėdį Ingrida, iš namų atsinešusi šampano butelį ir pripildžiusi taures, su padėos žodžiu atsiveikino su savo bendradarbiais, kartu buvo ir liūdna ir džiugu. Liūdna, kad šis darnus savanorių sambūris, devynerius metus ištesėjęs kaip sugebėjo atlikti priimtus įsipareigojimus mūsų išeivijos sąlygose, išsiskirsto ir džiugu, kad tie gyvūniniai kultūriniai reikalai perimami taip pat kultūrinių poreikių puoselėtojų entuziastų, kurie šiemis reikalais atiduos savo talentą, laiką ir auką.

naujas dainas, kurias paruošė choro vadovė muz. Danutė Liaugminienė. Sudainuota: Mano tėvų gimtinė — G. Gudauskienės, Tykiai, tykiai — B. Budriūno, Aidų aidai — A. Raudonikio, Tamošiaus pagavimas — V. Juozapaitio. Visiems labai plojant pakartota Prisiminimas — G. Gudauskienės. Akompanavo muz. Danutė Liaugminienė, kuriai įteikta rožių puokštė ir visoms choristėms po rožę. Pirm. E. Jonušienė visiems padėjo. Praveda turtinę loteriją. Pasivaisinta Alekso Zigmanto pagimintais skaniais pietumis.

KŪČIOS IR NAUJI METAI

Gruodžio 24 d. 2 val. įvyks klube Kūčios. Visi norintys praleisti savo lietuviškojo šeimų Kūčias ir turėti atskirą stalą skambina Gundai Kodatienėi 866-3044.

Sausio 1 d. 2 val. įvyks klube iškilmingi su šampanu naujų Metų pietūs. Visi laukiami.

Gunda K.

Laiškai

AR PRISIMINSIME IR PAGERBSIME VISUS?

Liūdna, kad mūsų mažytė tauta negali (bent išeivijoje) pagerbti savo kankinius vienu, bendru leidiniu. Nesenai buvo išleista knyga paminėti okupantų nužudytus tautininkus, o dabar skaitom „Drauge“, kad ruošiamą naują knygą apie komunistų ir nacių kankinius ateitininkus.

Argi kankintus ir žuvusius už Tėvynę reikia suskirstyti į partijas? Vargšai tie, kurie kentėjo ir žuvo, bet nepriklausė jokiai partijai ar ideologinei grupei? Ir kaip liks užmarštyje.

Danutė Korzonienė

KAM TOS PRIEKABĖS?

Rašydamas apie buvusį Vliko seimą Bostone š.m. lapkričio 11-13 dienomis, Jonas Daugėla pamini ir seime iškilusį klausimą apie Vliko tarybos pastovesnio pirmininko ar prezidiumo reikalingumą. Savo antros dalies straipsnyje š.m. gruodžio 9 d. Drauge (Nr. 240), jis tvirtina, kad seime „buvo jaučiamas reikiamas daugumos pritarimas. Tačiau, tai pajutęs pirmininkaujantis, užsikabino už statuto pakeitimo formalumų ir visas diskusijas savo valia staiga nutraukė“. To dar neužteko. Jonas Daugėla dar smarkiau drožia: „Vargu ar tai derinasi su jo valios ribomis ir ar toks brutalus savo valios padiktavimas pasitarnavo bendram reikalui“.

Kadangi turėjau garbės šiam seimui pirmininkauti, tai jaučiu pareigą dėl tų apkaltinimų pasisakyti.

Seimą sukvietė ir preliminarinę darbotvarkę pateikė Vliko

valdyba (statuto 7 str.). Seimas tai darbotvarkę priėmė. Nei Vliko valdybos pateiktoje darbotvarkėje, nei seimo priimtoje, statuto keitimo klausimo nebuvo. Net svarstant darbotvarkės priėmimą tuo reikalu ją papildyti taip pat jokio siūlymo nebuvo.

Tiesia, vėliau seime iškilo Vliko tarybos vadovybės pertvarkymo reikalas. Ir atsirado net keli projektai kaip tai padaryti.

Kadangi statuto keitimo klausimas darbotvarkėje nebuvo numatytas ir neabejodamas, kad ant greitųjų statutas negali būti tinkamai pakeistas, pasiūdomas Vliko statute nurodyta teise („Seimo pirmininkas pirmininkauja seimo posėdžiams ir atstovauja seimui“ — 13 str.), paskelbiau, kad tuo reikalu diskusijos nutraukiamos ir statutiniai pakeitimai šiame seime negali būti priimami. Tinkamai pasirengus, tai galės būti padaryta kitame seime.

Seimas vėliau tuo reikalu priėmė tokią rezoliuciją: „Seimas, siekdamas veiklos sėkmingumo, pritaria siūlymui peržiūrėti Vliko statutą, ypač kreipiant dėmesį į pastovaus tarybos prezidiumo reikalingumą, ir paruošti pasiūlymus kitam seimui svarstyti ir nutarti“.

Manau, kad tai geras nutarimas. Nutraukdamas diskusijas, panašiai ir siūliau padaryti.

Esu labai nustebęs Jono Daugėlos man, kaip pirmininkavusiam, išreikštais užmetimais ir savotiškais komentarais. Čia ir mano „užsikabinimas“, čia kelis kartus ir mano „valios“ minėjimas — diskusijas „savo valia“ nutraukimas, derinimas su „valios ribomis“, čia „toks brutalus... valios padiktavimas“... Ir tvirtinimas, kad tai vargu „pasitarnavo bendram reikalui“.

Dabar prašyčiau prisiminti ir atverti kitą jo paties lapą: pažūrėti, kiek tas pats Jonas Daugėla „pasitarnavo bendram reikalui“. Paimkime jo paties kiek ankstybesnį straipsnį, atspausdintą š.m. spalio 7 d. „Drauge“ (Nr. 196) — „Kelios mintys Vliko seimui besitartinant“.

Paminėsiu tik jo kelis pasisakymus apie Vliko tarybą, dėl kurios diskusijų sustabdymo, kaip minėjau, jis nepasigailejo man „gražių“ žodžių.

Štai jo pasisakymai iš to straipsnio: „pirmiausia tektų pasvarstyti Vliko tarybos reikalingumą“, „tarybos buvimas pasidarė tik nereikalingas apsupkinimas“, „taryba per visus šiuos ilgus metus savęs nepateisino“, „panaikinus tarybą, Vliko seimas atgautų savo tikrąją paskirtį ir svorį“... Gal jau ir užteks jo straipsnio išrašų. Tai toks jo Vliko tarybos vertinimas. Ir tai vis, mat, „pasitarnavimas bendram reikalui“.

Kokia ironija — jis savo spalio 7 d. straipsnį baigia teisingu nurodymu: „Šių metų Vliko seimas turėtų sudaryti komisiją Vliko statutui peržiūrėti. Ši komisija turėtų surinkti visų grupių pasiūlymus, juos persvarstyti, suderinti ir pasiūlyti

visus statuto pakeitimus būsimam Vliko metiniam seimui 1989 m.“ Tai teisingas pasiūlymas statuto keisti. O šių metų seime Jonas Daugėla jau pats nenorėjo tos jo siūlytos eigos prisilaikyti.

Tai gi imkime gal kiek linksmiau: tai kuriais Jono Daugėlos siūlymais būtų reikėję ir reikėtų pasinaudoti? Ir kuriais jis pats pagaliau vadovaujasi?

Teodoras Blinstrubas, buvęs Vliko seimo Bostone pirmininkas.

BE SUSTOJIMO I ACAPULCO

Delta lėktuvų bendrovė pradedą skridimus be sustojimo tiesiai iš Chicago į Mexico City ir Acapulco.

DAUGIAU SUSIRGIMŲ HEPATITU

Chicago sveikatingumo departamentas skelbia, kad susirgimai hepatitu padaugėjo 15%. Visi skatinami laikytis atsargumo su maistu.

A.†A.

ANTON J. SHAKENAS

Gyveno Chicagoje, Archer Heights. Mirė 1988 m. gruodžio 22 d., sulaukęs 102 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Utenos apskrityje, Dubeikių parapijoje. Pasiūlo dideliame nuliūdime žmona Veronika, dukta Helen Bachunas, sūnus Stanley, marti Theresa; du anūkai: Susan Tennert su vyru John ir Stanley D. Shakenas; trys proanūkai: Juliet, John ir Daniel Tennert; dukterėčia Eugenia Čiurienė su vyru Kaziu, ir kiti giminės. Kūnas pašarvotas pirmadienį, gruodžio 26 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus-Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St. Laidotuvis įvyks antradienį, gruodžio 27 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Tautines lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvisėse.

Nuliūdę žmona, dukta, sūnus, anūkai ir kiti giminės. Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

DVIDEŠIMT KETVERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

Muzik. ADOLFAS MONDEIKA

1964 m. gruodžio mėn. 27 d., pakėlęs daug žemiško skausmo, šios žemės kelionę baigė mūsų brangus ir mylimas vyras ir tėvelis Adolfas Mondeika. Gruodžio 31 dieną buvo palaidotas Queen of Heaven mauzoliejuje.

Jo brangų atminimą minint, dvidešimt ketverių metų mirties sukakties proga, gruodžio mėn. 27 d. 8 val. ir laidojimo dieną, gruodžio 31 d., 8 val. ryto Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero bei kitose parapijose už velionio sielą bus atnašaujamos šv. Misijos.

Visus giminės, draugus ir pažįstamus nuosirdžiai kviečiame dalyvauti šv. Mišių aukoje ir drauge pasimelsti už mūsų mylimo vyro ir tėvelio Adolfo Mondeikos sielą.

Nuliūdę: žmona Antanina, dukros Marija ir Teresė, žentas Steponas ir kiti giminės.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!
5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thurs. 9-3 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DRAUGAS, penktadienis, 1988 m. gruodžio mėn. 23 d.

5

A.†A.

ZIGMANTAS PRANAS ČEPULKAUSKAS,

sulaukęs 66 metų, mirė 1988 m. gruodžio 18 d. Beaver Dam, Wisc.

Nuo 1956 m. gyveno Chicagoje, anksčiau — Kanadoje. Šv. Misijos buvo St. Patrick bažnyčioje gruodžio 20 d. Jo pelenai laidojami Riverside Park, Fox Lake, Wisc. Nuliūdime liko dvi seserys: Jadvyga Čepulkauskaitė Šančiuose, Lietuvoje, Zuzana Stankūnavičienė su vyru Stasiu, dukra Kristina, sūnumis Jonu ir Baliu Melbourne, Australijoje.

Jo draugai ir pažįstami informacijai gali kreiptis į Murry Funeral Home, Beaver Dam, Wisc.

A.†A.

LEONUI STRASEVIČIUI

Lietuvoje mirus, jo broliui dr. STASIUI STRASEVIČIUI ir giminėms reiškiamė gilia užuojauta.

Elena ir Kazys Karveliai

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

Prodont 1988 m. lapas 2 d., kas šeštadienį
8:40 iki 10 v.v.
per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniam lietuviui“
lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika - sveikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams“

8:30 v.v. iki 8:40 v.v.

Alliance Communications, Inc.

408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
tel. nr. 848-8980

APLINK MUS

x „Draugo“ redakcija, negalėdama visų savo bendradarbių pasveikinti šv. Kalėdų progą kortelėmis, sveikina per spaudą ir linki visiems bendradarbiams ir rėmėjams laimingų ateinančių Naujųjų Metų ir Dievo palaimos visuose darbuose ir šeimų gyvenime.

x Kazys ir Kazė Bradūnai Kalėdų šventės išvyko pas savo dukterį ir žentą Eleną ir dr. Audrių Aglinskį į Havajus. Ten žada pabūti šiltame klimate apie mėnesį laiko. K. Bradūnas baigė suredaguoti J. Aisčio poezijos knygą ir redaguoja kitus raštus.

x Studentai, ateikite pasilinksminėti ir pašokti gruodžio 25 d. kalėdiniuose šokiuose Jaunimo centro didžiojoje salėje. Gros Viltis. Šokiai prasideda 8:30 val. vak. ir baigiasi 1 val. Atsineškite I.D. korteles. Šokių rengia Chicago akademikai.

x Chicago pasas prašo pranešti, kad egzaminai į pašto tarnautojų pasibaigia sausio 13 d. Egzaminų rezultatai bus atidaryti vasario 8 d. Projektas apima dvejus ateinančius metus. Ieškomi įvairių sričių darbininkai.

x Šv. Kryžiaus ligoninė, vedama Šv. Kazimiero seserų vienuolijos, gavo žymenį iš Chicago kolegijų vadovybės. Daley kolegijos gailėtingųjų seserų (niursių) studentės gali Šv. Kryžiaus ligoninėje atlikti praktiką ir specializuotis. Ypač minimos niursių skyriaus administratorė ses. Evelyn ir jos padėjėja ses. Margaret.

x „Elta“, Information Bulletin, lietuviška informacija anglų kalba lapkričio 11 nr. išėjo iš spaudos. Šiame numeryje rašoma apie politinę krizę Pabaltijo tautose, neleidžiant keisti vietinių konstitucijų, o keičiant Sovietų Sąjungos konstituciją. Taip pat duodama informacija apie lietuvių veiklą ok. Lietuvoje ir išeivijoje.

x DRAUGO administracijoje galima įsigyti atvežtų iš Lietuvos sidabrinį medalikėlių su sidabrinėmis grandinėlėmis. Kaina 25.00 dol. Tai graži dovana kiekvienam.

(sk)

x Šlūtų PATRIA sveikina visus savo klientus ir linki linksmybų švenčių! Ieškodami gražių kalėdinių dovanų, kreipkitės pas mus – būsite nuširdžiai ir mandagiai aptarnauti. PATRIA, 2638 W. 71 St., tel. 778-2100.

(sk)

x Tiesioginis susitarimas su „dolerinėmis“ parduotuvėmis Lietuvoje. Pinigai saugiai keliauja per banką. Pagal skirtą sumą, jūsų giminės gali įsigyti įvairių prekių, arba automobilį. Galima siųsti ir nedišes sumas: Romas Pukštys, Transpak, tel. 312-436-7772, namų 313-430-4145.

(sk)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916.

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dvejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

(sk)

x Kalėdų antrą dieną, gruodžio 26 d., neveiks „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuvių ir neišleis antradienio, gruodžio 27 d., „Draugo“. Po Kalėdų „Draugas“ išeis trečiadienį, gruodžio 28 d., bet visa įstaiga dirbs antradienį kaip paprastomis dienomis. Pirmadienį taip pat neveiks paštas ir kitos įstaigos.

x Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Kalėdų naktį 12 val. ir dienos metu 10:30 val. parapijos choras giedos kalėdines giesmes. Giesmių autoriai: Adam, P. Čiurlionis, F. Gruber, Naujalis, Schubert-Melichar, Sinius, Svedas ir Vana-gaitis. Choro dirigentas – Antanas Linas, vokalistai: Margarita Momkienė, Alvinas Giedraitienė, Genovaitė Mažeikienė ir Vaclovas Momkus, vargonai – Alvydas Eitutytė-Martiniene, smuikas – Herkulis Strolia, fleita Rima Polikaitytė ir varpai – Kazys Skaisgirys.

x Lituanistinių tyrimų ir studijų centras ieško mecenato, kuris save įamžintų specialia auka Lietuvių istorijoje. Išleido specialų laišką ir prašo net po pusę milijono.

x Juzė ir Jonas Žebrauskai, išvykdamiesiems į Miami, Florida, linki savo giminėms, draugams ir pažįstamiems linksmybų šventų Kalėdų ir ypatingai laimingų ir sveikų Naujųjų 1989 Metų.

x Chicago Lietuvių medžiotojų-žuvautojų klubas šv. Kalėdų ir Naujųjų 1989 Metų progą parėmė „Drauga“ 30 dol. suma ir palinkėjo visiems lietuviškos spaudos darbuotojams geros sėkmės per ateinančius metus. Labai ačiū.

x „Šaltinis“, šių metų 8 nr., leidžiamas marijonų ir Šv. Kazimiero sąjungos Anglijoje žurnalas, jau spausdintas spaustuvių ir išleistas gražiai su daugybe iliustracijų. Daugiausiai jos liečia Anglijos lietuvių veiklą. Redaguoja S. Matulis.

x K. Mikšys, Hamilton, Ont., Kanada, apmokėdamas sąskaitą, rašo: „Siūniu money order už užuojautą, o kas liks daugiau, tai auka „Draugui“. Labai dėkojame už 20 dol. auką. Labai dėkojame už remimą lietuviško žodžio.

x Draugiškas KALĖDINIS BALIUKAS iškvieta šį penktadienį, gruodžio 23 d. Vyto B. gros vėliausią roką iš Lietuvos ir, žinoma, kalėdinę muziką. Pačias šventes praleisime su šeimomis, taigi čia labai gera proga pabendrauti (ir pašokti) su draugais ir pažįstamais. Visi kviečiami. Playhouse, 2515 W. 69 St.

(sk)

x ALTS-gos Chicago skyrius maloniai kviečia į Naujųjų 1989 metų sutikimą, kuris įvyks Lietuvių Tautinių namų patalpose, gruodžio 31 d. Pradžia 8 v.v. Įėjimas 25 dol. Šokiams gros geras orkestras. Informacijų tel.: 776-3547 arba 499-2172.

(sk)

x Siuntiniai į Lietuvą – dideli ir maži! Video, stereo magnetofonai ir kitos pageidaujamos prekės. Mezgimo ir siuvimo mašinoms tinkamos Lietuvoje. Siunčiame UPS į kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietai, siunčiame kargą į Lietuvą. Romas Pukštys, Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Įstaigos darbo valandos: 12-6 v.v. kasdien, šešt. 10 v.v.-4 v.v. p.p. arba susitarus. Pirmad. uždaryta. Tel. 312-436-7772, namų 312-430-4145.

(sk)

Algimantas Kezys prie savo gimtadienio torto parodos atidaryme spalio 28 d. Chicago miesto centre Archicenter galerijoje.

IŠEIVIJOS DOVANOS LIETUVAI

JAV LB krašto valdyba prašo lietuvių visuomenės paramos sudaryti specialų fondą iš kurio būtų remiami tėvynėje vykdomi gyvybinės reikšmės uždaviniai. Visi mūsų veiksniai ir organizacijos visada susiduria su finansiniais nepritekliais, ir kai kurių projektų įgyvendinimą dėl lėšų stokos kartais tenka atidėti patogesniais laikais. Pinigai visada ir visur turėjo ir turi labai svarbų vaidmenį. Net turtingoji Amerika, šelpianti daugelį kraštų, pati atsidūrė finansinėje krizėje, įklimpo į skolas, nesubalansuoja biudžeto

x Dr. Romualdas ir Milda Poviliaičiai sveikina savo giminės, draugus ir pacientus šv. Kalėdų progą. Vietoj kortelių skiria auką „Draugui“.

x Kun. Ignas Urbonas, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, Gary, Ind., mūsų nuosirdus ir dosnus „Draugo“ rėmėjas, pratęsė prenumeratą vieneriems metams su 50 dol. auka dienraščio stiprinimui. Kun. I. Urbonui, mūsų garbės prenumeratoriui, už realią paramą tariame nuosirdų ačiū.

x Irena Goddard, Arcadia, Cal., parėmė „Drauga“ 20 dol. auką ir kartu pratęsė prenumeratą vieneriems metams. I. Goddard skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką labai dėkojame.

x Jonas Aleksa, Amherst, Mass., pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 30 dol. auką ir pakeitė dienraščio siuntinėjimo adresą. J. Aleksą įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už auką labai dėkojame. J. Aleksa anksčiau gyveno Oak Park, Illinois valstijoje. Už klaidą atsiprašome.

x Dail. Janina Marks, Chicago, Ill., Matas Šimanskis, Cicero, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 25 dol. aukų dienraščio paramai. Labai dėkojame.

x Janė ir Jonas Vazneliai, Clarendon Hills, Ill., M. ir J. Mikutaičiai, Chicago, Ill., Julia Vailokaitienė, Beverly Shores, Ind. kiekvienas atsiuntė po 20 dol. už kalendorių ir kalėdines korteles. Nuosirdus ačiū už auką lietuviškai spaudai.

x Dr. Kastytis Jucas, dermatologas (tel. 925-2670) veda radijo programas 1490 AM bangomis kiekvieną šeštadienį 7 val. ryto. Šį šeštadienį, gruodžio 24 d. dr. Dennis Lebbin, endokrinologas iš Hinsdale ligoninės, kalbės tema: „Išprovokavimo dieta svorio numetimui ir tolimas sveikatos išlaikymas“.

(sk)

ANTANAS JUODVALKIS

ir jai gresia ekonominė suirutė.

Išeivijos lietuvių vadovaujančios institucijos visada jautė finansų stoką ir didesniems projektams įgyvendinti yra priverstos prašyti lietuvių visuomenės paramos. Iki šiol lietuvių išeivija buvo pakankamai dosni ir nuosirdžiai rėmė ir teberemia reikalingus projektus. Iki dabar parama buvo skiriama išeivijos vidaus kultūriniais, politiniams ir visuomeniniais uždaviniams įgyvendinti (tautinių kongresai ir t.t.), o šį kartą prašymas nukreiptas laisvėjiančios tautos pastangoms pagelbėti.

Mes 40 metų deklaruojam pagalbą mūsų pavergtų brolių ir sesių kančioms palengvinti ir Lietuvai laisvę atgauti. Dabar atsirado gera proga tą deklaraciją paversti veiksmu, nes reikalinga skubi parama nupirkti ir pasiųsti trūkstantį popierių Vilniuje spausdinamai A. Šapokos Lietuvos istorijai. Visoje Sovietų Sąjungoje popieriaus visada trūko, o ypač tautinėse respublikose. Kaip informuojama, Lietuvos istorija spausdinama Vilniuje labai dideliu tiražu – 200,000 knygų. Išeivijos apimtini tai sunkiai suvokiamas knygų skaičius, nes mūsų leidyklos spausdina nedideliais kiekiais, kuriuos net nepatogu skelbti.

Antas konkretus ir neatidėtin paramos reikalingas tikslas tai Gulaguose iškankintiems ir grįžusiems ar grįžtantiems lietuviams pirmos pagalbos suteikimas. Nebeužtenka tik draugų ar gimininių teikiamos paramos, bet reikia visiems prisidėti prie mūsų iškankintų brolių graži-

nimo į gyvenimą. Kol vietoje bus pasirūpinta jų gyvenimo sutvarkymu, išeivijos pagalba gali būti lemiama.

Pertvarkant švietimą ir mokymą, neišvengiamai reiks ir naujų vadovėlių bei modernių mokslo priemonių, kurių vietoje negali įsigyti. Yra ir atsiras naujų spragų, prie kurių užkamšymo ir mums tenka ir teks prisidėti (BALFas atlieka savo paskirtį ir turi savo uždavinius).

Ne visi vienodai žiūri į vykstantį tėvynėje persitvarkymą ir yra išeivijos tarpe tokių, kuriems atrodo Maskvos šiuolaikiniai varžtų atleidimai yra tik meškerės sužvejoti patriotus ir naujus ešalonus išsiųsti į tuštėjančius Gulagus. Žinoma, niekas negali duoti garantijos, kad taip nebus, bet ką padarysime ir įgyvendinsime (ne mes, o jie tenai – tėvynėje), pasilikis jaunuomenės širdyse ir mintyse. Vieną kartą laisvės pagavus, sunku ar neįmanoma ją užmiršti. Siekime pilnos Lietuvos nepriklausomybės, bet kartu remkime ir tautos pastangas išnaudoti atsiradusias galimybes sustiprinti lietuvių kalbos, istorijos ir tautinių simbolių atgaivinimą bei išlaikymą. Vasaros ir rudens metu masinės demonstracijos, vykšios didesniuose ir mažesniuose miestuose, parodė tautos gyvastingumą išlaikyti savo kultūrinio lobius ir apsaugoti gražiąją Lietuvos gamtą nuo sunaikinimo ir nekontroliuojamos taršos. Net plaukai šiaušiasi, kai pasikaita jų spaudoje keliamus šiuos ir kitus klausimus. Naujajame Snieškuje iš 32,000 gyventojų tik 8% yra lietuviai ir tie patys užgožti rusų masės (G. Kraštas Nr. 48 – 1988.XII.1-7

d.). Arba „Tiesos“ Nr. 253-1988.XI.3 d. rašoma apie atvežtines partinės instruktorės paskyrimą šefuoti „Švyturio“ kolūkio partinę organizaciją, kur susirinkimai vyksta lietuvių kalba, o instruktorė lietuviškai nemoka. Salake, Zarasų rajone, 1988.X.13 d. įvykęs partijos rajono komiteto plenumas (kas jis toks yra?) vyko rusų kalba, o pasiūlius pranešimus daryti lietuviškai, buvo atsakyta, kad 40% delegatų nelietuviai (bet juk 60% – lietuviai, lietuviai Lietuvoje). Ir tai vyksta Lietuvoje! Tai tik parodo, kaip toli rusinimas yra pažengęs mūsų brangiojoje Lietuvoje. Atvirumo poveikyje, bandoma tokius reiškinius skelbti viešai ir padėti taisyti, grąžinant lietuvių kalbą į prideramą vietą. Įsisteigęs Lietuvos Persitvarkymo sąjūdis ir Lietuvos Laisvės lyga bando padėti taisyti. Pirmieji veikia partijos ir valdžios ribose-globoje, o antrieji (lyga) yra radikalesnė ir reikalauja pilnos Lietuvai nepriklausomybės, kai sąjūdis kalba tik apie suverenumą, plačiau neaiškinant jo prasmės. Sąjūdiui didelę dėmę sudaro vadų tarpe matomi buvę stribai ir KGB. Net G. Krašto redaktorius A. Čekuolis su „Kiaulės snukiu“ (G.Kr.Nr.45) pasirodė, kaip maskvinis „deržimorda“. Stribo V. Petkevičiaus ir KGB A. Čekuolio pasitraukimas iš sąjūdžio vadovybės ar tik nebus ir vėl kailio keitimas ar pramatymas sąjūdžiui artėjančių sunkių dienų. Tuo tarpu sąjūdžiui tik į naudą išeis ir sulauks visuomenėje didesnio pasitikėjimo.

Grįžtant prie LB krašto valdybos paskelbto vajaus, truputį reikalą sujaukė šešių organizacijų pasirašytas skelbimas lietuvių laikraščiuose. Nors skelbime rašoma, kad „Šis vaju su suderintais su Lietuvių Bendruomenės vadovybės paskelbtu bendroju finansiniu vajumi“, bet apie šį skelbimą LB krašto valdyba nebuvo informuota. Iniciatorių prašymas čekių rašyti Lietuvos istorijos vardu gali susidaryti sunkumų tokius čekių iškeičiant, nes tokios organizacijos nėra, o aukotojai negalės nurašyti nuo mokesčių. Atrodo tik smulkmena, nes čekiams siųsti duotas Lith. Amer. Community adresus. Kartais mūsųose vis kas nors persitengia ir pamaiso bendras pastangas. Pats tikslas ir pastangos sukaupti kapitalą Lietuvos istorijai leisti yra sveikintinas, bet reiktų daugiau pagarbos parodyti pradininkams, kurie plačiau žvelgia ir daugiau reikalą pramato. Komunikacijos stoka?

Pasirašiusios organizacijos (nedrįstu jas vadinti jaunimo vardu, nes jose yra daug vyresniųjų) būtų dar labiau gerbtinos, jei jos savo parašus būtų patvirtinusios stambesnėmis

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖS

– LB Ohio apygardos pirmininkas Kazys Ziedonis po sunkios operacijos Clevelando klinikoje dr. Hertzler priežiūroje sveiksta.

– Los Angeles Dramos sambūris, vadovaujamas Vinco Dovydaičio ir režisuojant Petru Maželiui, suvaidins Anatolijaus Kairio „Krikšto vandeniu“. Vaidinimas bus atnaujinamas sausio 19 d. 7 val. vak. ir sausio 22 d. 1 val. p.p. Vaidinimas bus Šv. Kazimiero parapijos salėje.

– Žaidžiant Amerikos Vashingtono universiteto ir Sovietų krepšinio komandoms Seattle lietuviai, latviai ir estai dalyvavo žaidynėse kaip žiūrovai, pasipuošę savo tautiniais ženklukais. Po rungtynių lietuviai žaidėjai dalyvavo su kitais lietuviais Bray namuose, tarp jų buvo Arvydas Sabonis, Rimas Kurtinaitis, Valdemaras Chomičius ir Šarūnas Marčiulionis.

– Seattle Lietuvių Bendruomenės nariai suaukėjo tam tikrą sumą pinigų Portlando lietuviškam kryžiui atnaujinti. Portlando Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Algis Tekorius nuosirdžiai visiems padėkojo už gausią auką.

– Darbo dienos savaitgalį Long Beach pussiasaly menininkų draugijos nariai surengė parodą, kur buvo išstatyti 228 tapybos, skulptūros ir keramikos darbai. Pirmą vietą spalvotos grafikos laimėjo Bronė Pužauskienė, neseniai apsigyvenusi Vashingtono valstijoje. Anksčiau ji su vyru Algiu, „Draugo“ redaktorium, gyvena Chicagoje.

– Neris (Pupitė) ir Andrius Palūnai iš Chicago neseniai persikėlė į Seattle ir apsisistoję pas Andriaus dėdę R. Bajoraitį. Andrius yra inžinierius, o Neris – vaistininkė, tai jie ir darbą ieško pagal savo profesijas.

– Marta ir Marijus Bernotavičiai iš Chicago neseniai persikėlė nuolatiniame apsigyvenimui į Seattle ir apsigyveno priemiestyje Kirklande.

aukomis, o ne vien tik davusios stutikimą naudoti jų vardus. Pavyzdžiai patraukia.

Vien tik Chicagoje turime dar gyvų keliasdešimt klubų ir klubelių, kurie savo apimtyje susirenka, pabendrauja, o gale metų viena kita dešimke paremia lietuvišką spaudą ir radijus. Dabar yra labai gera proga konkrečiai prisidėti stambesnėmis aukomis prie vykdomo ypatingo vajaus. Nereikia laukti, kad kiti, nuolat duodantieji ir remiantieji lietuvišką veiklą, ir vėl suaukotų reikalingą paramai sumą, o klubai ir vėl liktų gėrėtis sukauptu kapitaliuku. Svarbesnė proga gal bus tik kai ruskiai išsinešdins iš krašto ir Lietuva atgaus pilną valstybinę nepriklausomybę.

Nežiūrint įvykusio nesklaidumo, aukokime LB krašto valdybos paskelbtam vajui, kad sutelktu kapitalu būtų galima paremti Lietuvoje pradėtą persitvarkymą. Lietuvos istorija ir iš Gulagų išsilaisvinę lietuviai tegu pajunta mūsų šiltos pagalbos ranką. Duokime greit ir dosniai, pagal turimus išteklius ir pajėgumą. Turtingesnieji turėtų stipriau įsijungti savo įnašais. Tik būkime vieningi ir dosnūs.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Demonstracijų plakatai už laisvę New Yorke prie Jungtinių Tautų prieš M. Gorbačiovo atvaizavimą.

Nuotr. Rūtos Musonytės